

Mlaš tednik

Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

7. leto / številka 9

V Celovcu, dne 3. marca 1955

Cena 1 šilling

Krize v Franciji

V zadnjih povojnih letih je bilo v Franciji menjavanje vlad „na dnevnem redu“. Vsakih šest mesecev skoraj so bile do zdaj spremembe v osebi ministrskega predsednika in s tem seveda tudi celotne vlade. Zadnji ministrski predsednik Mendes-France je dobil od francoskega parlamenta nezaupnico zaradi svoje politike v severni Afriki, ki naj bi pripomogla tamošnjemu prebivalstvu do popolne avtonomije. Skoraj tri tedne je čakala Francija na novega šefa vlade, ki je bil potrjen pretekli teden s precejšnjo večino od francoskega parlamenta.

Zanimive so ovire, ki jih mora premestiti vsak politik, predno uradno prevzame francosko vlado.

Ce je parlament izrekel prejšnjemu predsedniku vlade, ki ima isti položaj kot pri nas v Avstriji zvezni kancler, nezaupnico, se začne delo predsednika republike (pri nas general Körner), sedaj Coty-ja. Najprej se javi pri njem dosedanji ministrski predsednik, od katerega vzame na znanje njegov vladni odstop. Nato se predsednik republike posvetuje z različnimi predstavniki političnih strank. Po teh razgovorih spozna predsednik republike, kateri politik bi imel največ izgledov za sestavo nove francoske vlade. Ko se je odločil za osebo, ki bi po njegovem mnenju mogla predsedovati novi vladi, mora izbrani politik odstraniti še razne ovire, predno more v resnici postati šef vlade. Tako se mora najprej posvetovati s politikami strank ter presoditi možnost sestave nove vlade. Če so ugodne, se vrne v Elysee, kjer poroča predsedniku republike, da bo poskušal sestaviti vlado. Kot „designé“ — „določeni“ predsednik razvije sedaj pred novinarji program, smernice dela bodoče vlade. Nato stopi designirani predsednik v kontakt s politikami, ki naj bi bili njegovji ožji sodelavci, in tistimi, kateri bi hoteli še sodelovati pri novi vladi. Razdeliti je treba na predsednika podpirajoče stranke 30–40 portfeljev — listnic (ministrskih sedežev in mest državnih tajnikov). Ko se je sestava vlade posrečila, predstavi designirani predsednik svojo vlado predsedniku republike, pred Elyseem pa jo ovekovečijo fotografiji.

Ena največjih težav, ki jih mora premestiti še designirani predsednik, je njegov prvi nastop v vlado v nacionalnem parlamentu, kjer mora podati svoj vladni program. Če mu je parlament izrekel zaupnico, je šele prevzel vlado. Na ta način je postal torej tudi Edgar Faure sedanji ministrski predsednik Francije. To se pred njim politikom Pinay-u, Pflimlin-u in Pineau ni posrečilo; spodletelo jim je, bodisi že pri predpripravah za sestavo vlade ali v parlamentu, od katerega n. pr. ni dobil zaupnice designirani predsednik Pineau.

To menjavanje ministrskih predsednikov in vlad v Franciji bi ne bilo samo ob sebi tako usodno, ker se ob vladni spremembi na celotnem upravnem državnem aparatu skoraj ničesar ne spremeni.

Vendar igra Francija danes že po svoji geografski legi veliko vlogo v celotnem zapadnem obrambnem sistemu. To vlogo in odgovornost pa poudarjajo francoski državniški, kakor izgleda, različno: zavrgli so evropsko obrambno skupnost ter se pripravljajo o tem, ali naj se odločijo za ali proti tako zvanim Pariškim dogovorom, ki naj bi omogočili popolno oborožitev Nemčije ter njeno enakopravno vključitev v zapadnoevropski obrambni svet. Vsekakor se je novi predsednik Edgar Faure izjavil pred parlamentom, da se bo zavzel za odobritev Pariških dogovorov, ki jih je že parlament Zapadne Nemčije sprejel z močno večino preteklo nedeljo. Kdaj bodo podpisali v Franciji Pariške dogovore, pa je še veliko vprašanje. Preveč so še sveži dogodki pre-

Koroški deželni zbor

Na svojem zasedanju v minulem tednu se je koroški deželni zbor pečal predvsem z vprašanjem cest. Na Koroškem imamo 1.300 km deželnih cest in 2.400 km občinskih cest. Vzdrževanje cest je seve tako za deželo kakor še posebno za občine velika obremenitev. Pod to gospodarsko težo so se občine povečini obračale s prošnjo na deželo, da bi ona prevzela vzdrževanje važnejših občinskih cest.

Novi zakon, katerega je deželni zbor obravnaval in sklenil, predvideva novo vrsto cest in sicer so to okrajne ceste. V to vrsto cest bodo uvrstili vse ceste, ki segajo po svoji važnosti preko ene občine in vzdrževanje teh cest bo prevzela dežela. Seve s tem ni

rečeno, da bo dežela nosila vse stroške, marveč bo dežela pritegnila k vzdrževanju vse sosedne občine sorazmerno. Stroški vzdrževanja enega kilometra ceste znašajo letno 10.000 šilingov.

Deželni zbor je na svoji seji sklenil tudi oprostitve zemljiškega davka za vse h'še, ki bodo zidane po stanovanjskem zakonu iz leta 1954. Nadalje se je deželni zbor pečal s poročilom višjega državnega sodišča o gospodarstvu celovške občine v letih 1951 in 1952.

Na seji deželnega zbora so stali poslanci OeVP tudi posebno vprašanje na deželnega glavarja v zadevi „pravice“ staršev glede dvojezičnih šol.

Nemški parlament je glasoval

Zadnjo nedeljo je padla v nemškem parlamentu odločitev o neposredni bodočnosti politike zapadnih držav.

Po ostrini parlamentarni debati, ki je v vsej ostrini pokazala razpoke v vladi sami, je parlament odobril z dvotretjinsko večino zapisnik o ukinitvi zasedbenega stanja Zapadne Nemčije, nadalje zapisnik o pristopu Zapadne Nemčije k sodelovanju z zapadnoevropskim državam ter protokol o pristopu Zapadne Nemčije k Atlantski zvezi. Z navadno večino je parlament sprejel tudi francosko-nemški dogovor o Posarju. Socialisti so glasovali proti vsem tem dogovorom, proti francosko-nemškemu dogovoru glede Posarja pa je glasovala tudi vladna stranka liberalnih demokratov. V debati sami je prišlo celo do hudih ostrin med predsednikom liberalnih demokratov in zveznim kanclerjem Adenauerjem in sodijo, da bo prišlo celo do vladne krize. V tem slučaju bodo liberalni demokrati stopili iz vlade. S tem bi vlada zgubila dvotretjinsko večino, ostala pa bo močna dovolj, da svoje načrte izpelje do konca.

Seveda bodo dobili vsi ti dogovori šele polno veljavo, ko jih odobri tudi francoski senat. V Parizu je šele parlament glasoval o teh dogovorih in jih tudi odobril.

Nemški socialisti pa so odločeni voditi borbo naprej, torej izven parlamenta. Po njihovem mnenju niso izčrpane vse možnosti za dosego sporazuma s Sovjetsko zvezo glede zopetne združitve obeh Nemčij. Gornji sklepi nemškega parlamenta so seve hudo razburili celotni Vzhod.

Japonci so tudi volili

Dne 27. februarja so tudi Japonci izprizicali svojo politično voljo. Nad 80 odst. vseh volilnih upravičencev, in teh je bilo okoli 43 milijonov, je oddalo svoj glas. Demokrati so dobili 186 (preje 124) poslancev, liberalci 111 (180), levi socialisti 89 (74), desni socialisti 67 (61), komunisti 2 (1) in razne druge stranke pa 22 poslancev. Torej ostanejo tudi znanprej demokrati v državi vodilna stranka in bodo stali ministrskega predsednika.

Zastopniki Balkanske zveze

V glavnem turškem mestu Ankara so se sestali zastopniki podpisnic Balkanske zveze k posvetovanju. Balkanska zveza s svojo politično in tudi vojaško vsebino predvideva tako posvetovanje vsakega pol leta. Sedaj sta minuli ravno dve leti, odkar so podpisali politični del tega pakta in lani avgusta so ta pakt razširili tudi na vojaško področje.

V načrtu imajo tudi poseben skupni svet, ki naj bi obstajal iz 20 zastopnikov vsakega parlamenta, to se pravi 20 Turkov, 20 Jugoslovanov in 20 Grkov.

V Ankari bodo gotovo govorili tudi o pristopu Italije k Balkanski zvezi, kar bi ustrezalo posebno turškim željam, ne pa

teklih dveh vojn, v katerih je Francija izmed vseh evropskih držav največ trpela pod nemško vojsko in njeno zasedbo. Tako se slišijo glasovi, ki svarijo pred ponovno oborožitvijo Nemčije, saj bi zopet lahko postala nevarna Franciji.

To mnenje zagovarja še Rusija, ki zahteva popolno nevtralizacijo nemške države. V koliko se ji bo to posrečilo, bodo pokazali dogodki; uresničitev te ruske zahteve pa je po našem mnenju popolnoma v rokah francoskega parlamenta. Temu pa v interesu evropske skupnosti ne bo preostajalo drugega, kot da preboli svoj nacionalizem in odobri Pariške dogovore. Samo tako bo Francija lahko postala to, kar od nje svet pričakuje: močan steber še svobodnega Zapada.

načrtom Grčije in Jugoslavije. Turčija pa se je povezala medtem tudi že z Irakom, kar ravno v Jugoslaviji ni našlo najboljšega odmeva, kajti Jugoslavija stoji v tem vprašanju na strani Egipta, ki je odločno proti temu, da se Irak poveže z zapadno obrambno zvezo.

Bolniško zavarovanje bodo vpeljali tudi v Indiji. Predloge za to je izdelal jezuit D' Souza, ki je ravnatelj indijskega inštituta za socialni red.

V mestu Mokpo na Koreji, ki šteje 50 tisoč prebivalcev, je opažati v zadnjem času veliko prestopov v katoliško Cerkev. Zadnji mesec so krstili 455 odraslih, čez 1000 ljudi pa obiskuje pouk za konvertite. (Kipa)

Franciškanskega patra José Mojica so kamenjali v Peruju pripadniki neke protestantske sekte, ko je pripravil otroško slavje. Pater José je bil prej igralec v filmski metropoli Hollywood in se je nato odločil za misijonarja. (KNA)

Iz Severnega Vietnama je doslej prebežalo iz komunističnega območja že čez milijon beguncev. Od teh jih še 200.000 čaka v francoskem Haiphongu na prevoz proti jugu.

Direktni vlak vozi zdaj med Moskvo in Berlinom. Ker so ruske proge nekoliko širše od srednjeevropskih, so napravili v Brestu na poljsko-ruski meji napravo, ki vozove prestavlja na ogrodje s širino proge za zaželeno smer. (AP)

KRATKE VESTI

Ameriški komunist Herman Field, ki je bil po petletnem zaporu na Poljskem ne pričakovano izpuščen na svobodo, je dobil od varšavske vlade 50.000 dolarjev odškodnine in še 6.400 frankov za okrevanje v Švici. (VB)

Poljske oblasti so izpustile na svobodo škofa iz Kielc Kaczmareka, ki je bil obsojen na 12 let ječe; tako poroča radio Vatikan. (Reuter)

Jugoslovanske oblasti se brezuspešno bore proti lepljenju znamk za zapiranje pisem, na katerih je naslikana Stepinčeva glava. Kljub občutnim kaznim se še vedno dobe na Hrvatskem pisma, ki imajo na zadnji strani to znamko. (ED)

Skoraj poldrug milijon ton riža bo poslala Burma kot darilo v Jugoslavijo, je izjavil burmanski obrambni minister. (UP)

Ko se je sovjetski poslanik pri odboru UNO za razorožitev, Andrej Gromiko, vrnil z letalom iz Moskve v London, letalo ni moglo takoj pristati, ker sovjetski pilot ni razumel znakov angleškega osobja na letališču. Pristali so po eni uri kroženja nad letališčem in očitvidci trdijo, da je bil Gromiko precej bled, ko je izstopil iz letala. (Reuter)

65 tujskih legionarjev je ušlo pri prepljavi vojaškega transporta skozi Sueški prekop in zaprosilo v Egiptu za azil političnih beguncev. Francija bo verjetno zahtevala njihovo izročitev. (APA)

V Združenih državah je bilo 1. januarja t. l. 163.930.000 prebivalcev, kar je za 2 milijona 823.000 ljudi več kot pred enim letom. (AND)

Danski trgovski minister je gospa Lies Groes. Gospa minister je pred kratkim nastopila daljši dopust, ker pričakuje desetega otroka. Tudi kot mati je torej lahko za zgled mnogim ženam.

Proizvodnja atomskih bomb stalno narašča. Zdaj poročajo iz Velike Britanije, da bodo delali poskuse z bombami v predelih okrog severnega tečaja. (Reuter)

Angleški ministrski predsednik Churchill je znan, da rad kadi cigare. Pred kratkim je izjavil, da pokadi dnevno sedem cigar, kar pomeni en meter cigar na dan. In ker je 60 let kadil skoraj vsak dan svojih sedem cigar, bi dolžina teh cigar, položenih ena za drugo, znašala nekako 22 km. (Reuter)

V pristanišču Genovi se je potopil neki švedski parnik, ki je imel natovorjenih 600 ton karbida. Ko je prišel karbid v vodo, je potapljaljoča se ladja eksplodirala, kar je porušilo del pristanišča. V polkrogu poldruga kilometra so bile razbite vse šipe v oknih. (Reuter)

Iz Tokija javljajo, da se je v viharjih, ki so divjali okrog Japonske, potopilo 29 ladij. Do zdaj so ugotovili 18 mrtvih, 242 oseb (večinoma posadke teh ladij) pa še pogrešajo. (UP)

Siamska dvojčka — tako imenujejo otroka-dvojčka, ki sta zrasčena — sta prišla na svet koncem januarja v Angliji. Upali so, da jih bodo rešili z operacijo. Ta se pa ni posrečila in sta zdaj umrla.

Čevlje iz stekla izdeluje neka ameriška firma. Pravijo, da so mehki in jih ni treba nič podložiti. Pripravni so tudi zato, ker jih je treba samo umiti, kadar so umazani.

Italijanski duhovnik Carlo Laurenti je umrl, ko je podelil neki umirajoči ženi poslednje maziljenje. Ko je bil z obredom gotov, ga je zadela kap in je takoj umrl, par minut kasneje mu je sledila tudi žena, ki ji je pomagal v večnost. (Kipa)

Na Nizozemskem je vstopil v benediktinski samostan po smrti svoje žene pisatelj Pierre van der Meer de Walchern in je letos februarja napravil svečane zaobljube.

Politični teden

Po svetu . . .

Na Daljnem vzhodu

V Bangkoku v Siamu so se posvetovali predstavniki južnoazijskih držav z ameriškim zunanjim ministrom Dullesom in angleškim zunanjim ministrom Edenom o možnostih, kako bi vdahnili življenje zvezi držav, ki so združene v tako imenovanem paktu SEATO.

Ta zveza držav naj bi predvsem po izkušnjah na Koreji in v Indokini zavarovala južni del azijskih držav pred komunizmom. Amerika je po svojem zunanjem ministru ponudila tudi izdatno gospodarsko pomoč vsem tem državam. Med USA in Veliko Britanijo pa obstajajo vsekakor zelo različni pogledi v vprašanju zadržanja do Rdeče Kitajske in celotnega vprašanja okoli Formoze.

Do priliko potovanja na Daljni vzhod sta porabila tako Eden kakor tudi Dulles, da sta obiskala par drugih prestolic in tam poskusila utrditi vpliv Amerike oziroma Anglije.

Blížnji vzhod

Arabske države so imele zvezo, ki je bila sicer bolj na papirju in še ta papirnata zveza je v zadnjem času razpadla, ker je ena izmed teh arabskih držav sklenila posebno obrambno zvezo s Turčijo. Irak in Turčija sta se povezali v posebnem paktu, ki je nekako po ameriški zamisli podaljšanje Atlantskega pakta tja v Azijo. Ker pa je severno-indijska država Pakistan že povezana s pogodbo z USA, sega praktično ta Atlantski pakt že v sredino Azije in tvori oviro za tesno povezavo z državami SEA TO-pakta le še velika Indija, ki hodi politično svojo pot. Če se posreči Ameriki in Angliji privedati Indijo tudi zunanje-politično na svojo linijo, je potem obroč okoli komunistične Kitajske in Sovjetske zveze sklenjen.

Ker pa so arabske države vložile protest proti povezavi med Irakom in Turčijo, je bilo potrebno, da oba parlamenta ta pakt hitro odobrija in ga tako uveljavita. Britanski zunanji minister naj poskusi z vsem svojim vplivom pomiriti ostale arabske države in jih mogoče celo pripraviti do tega, da bi same pristopile k temu paktu. Razbitje Arabske zveze je seve povsem na liniji zapadne politike, ker ta v svojih načrtih za bodočnost ne more rabiti bloka držav, ki bi mogoče v danem slučaju ne bile popolnoma skladne z načrti Zapada. Uspehi teh poskusov postajajo že vidni, ker izgleda, da bo tudi Perzija pristopila k zvezi med Turčijo in Irakom. Preostaneta le še dva resna nasprotnika te zveze in sicer Egipt in Saudska Arabija. Egipt pa je v veliki meri pri svoji gospodarski obnovi navezan na ameriško pomoč in je zelo verjetno, da se bo tudi zunanja politika te države v doglednem času preusmerila.

Dejanski podaljšek vseh teh zvez proti zapadu pa tvori Balkanski pakt (med Turčijo, Grčijo in Jugoslavijo). Nedavno sta obiskala London predstavnika Italije in sicer ministrski predsednik Scelba ter zunanji minister in so tam govorili tudi o pristopu Italije k tej Balkanski zvezi. Temu pristopu se protivi zaenkrat še Jugoslavija, ki zahteva ureditev vseh odprtih vprašanj z Italijo pred razširitvijo Balkanske zveze tudi na Italijo. Vloga Italije se je v zunanji politiki bistveno utrdila, ker so pač tam kljub močni komunistični stranki politične razmere dosti trdnjše kakor v Franciji, kjer se vladne krize ponavljajo druga za drugo.

Država brez stanovitne vlade pa je seve posebno v vprašanjih zunanje politike zelo nezanesljiva.

V Franciji imajo zopet vlado

Po treh brezuspešnih poizkusih se je vendar posrečilo „skuhati“ novo vlado. Ta vlada s predsednikom Faurejem na čelu je dobila pri prvem glasovanju v parlamentu močno večino in sicer je glasovalo 369 poslancev za vlado in 210 proti. To je sedaj po vojni že 21. vlada v Franciji, ki pa je po svojem sestavu močno desničarska in jo tvorijo 4 stranke. Po svojem programu pa se naslanja na program prejšnje vlade Mendes-France-a.

Glavne programske točke so: 1. odobritev pariških dogovorov o zopetni oborožitvi Nemčije, 2. nadaljevanje razgovorov o posarskem vprašanju, 3. kontrola razorožitve, 4. gospodarska vprašanja, ki jih je načela prejšnja vlada, 5. pomiritev v severni Afriki. V vseh teh vprašanjih pa je med

vladnimi strankami samimi dosti različnih naziranj, tako da bodo po vsej verjetnosti v doglednem času zopet nastale težave.

Zapadna Nemčija

Zapadnonemški parlament je doživel v zadnjih tednih in dnevih najbolj vroče in razburljive debate, kar jih je bilo do sedaj po 1. 1945. Razpravljal je namreč o pariških dogovorih glede zopetne oborožitve in najtesnejše povezave, tako politične kakor tudi vojaške z vsem ostalim Zapadom. Močna vlada kanclerja Adenauerja je na eni in za boj odločena opozicija socialistične stranke na drugi strani. Težnja Adenauerja in vladne večine gre za tem, da bi Zapadna Nemčija iskala možnosti zopetne združitve obeh Nemčij v tesni povezavi in s pomočjo ostalega zapadnega sveta. Opozicija pa zahteva, da mora stati vprašanje zopetne združitve obeh Nemčij na prvem mestu in to tudi za ceno, da ostane Nemčija kot celota brez orožja. Najmočnejši argument opozicije je gotovo v tem, da pomeni oborožitev strašno obremenitev vsega nemškega gospodarstva in s tem poslabšanje življenjskih prilik. Že prvo leto oborožitve bo stalo Zapadno Nemčijo najmanj 13 milijard nemških mark, v našem denarju 78 milijard avstrijskih šilingov, torej štiriletni avstrijski državni proračun.

O izidu tega parlamentarnega dvoboja poročamo na prvi strani lista.

V Sovjetski zvezi pa vojaki . . .

Zunanji svet z veliko pozornostjo razpravlja o sovjetskem vojnem ministru maršalu Žukovu. O njegovih sposobnostih so prinesli listi v zapadnem svetu prav zanimiva poročila in je interesantna tudi izjava ameriškega predsednika Eisenhowerja o tem vojaku. Eisenhower pravi, da je Žukov najmočnejša osebnost sveta za vojaške operacije na suhem. On je v hudi zimi leta 1941-42 rešil Moskvo pred Nemci in je leto navrh dosegel zmago pri Stalingradu ter končno s svojo armado vkorakal v Berlin.

. . . in pri nas v Avstriji

Široko polje zavzema v avstrijski javnosti razpravljanje o naraščajočih cenah. Vprašanje je zato tako važno, ker ima javnost jako slabe izkušnje z različnimi pakti (bilo jih je od leta 1947 kar pet) o cenah in mezdah. Ob takem stanju je zvezni kancler

inž. J. Raab

napovedal odločne ukrepe. Povabil je zastopnike delavskih zvez in zastopnike gospodarstva ter jim razložil, da je treba cene reducirati, najmanj pa stabilizirati; na drugi strani tudi delavske zveze ne smejo zahtevati višjih plač. — Kot prvi sad kanclerjevih prizadevanj je nastal odbor, ki bo proučil cene in podal primerno poročilo. Na podlagi tega poročila bo vlada napravila svoje sklepe in ukrepe. Kot poznamo kanclerjevo odločnost, smo lahko uverjeni, da bo dano besedo tudi držal.

Znano je, da ima inž. J. Raab težave tudi v svojem taboru, ne le s strani delavskih zvez. Zastopniki industrije pritiskajo, da bi kancler opustil politiko „prevelike konjunktura“, ki jo vodi skupno s svojim finančnim ministrom dr. Kamitz-em. Vprava ta konjunktura, ki je povečala tudi dohodke finančnega ministra, pa je omogočila znižanje davkov ter dodelitev precejšnjih sred-

stev iz državnega proračuna za razne gradbene načrte. Industrija bi seveda želela, da bi država ne investirala preveč iz svojega žepa, ker bi na ta način lahko postali davki še nižji. Kanclerju zatrjujejo, da je nevarnost „nezdrave“ konjunktura, ki jo povzroča država s svojimi ogromnimi investicijami, v tem, da bo nekega dne nastala katastrofa, ko bodo gradbena podjetja stala pred dejstvom, da bo vse dograjeno. Temu je inž. Raab odločno nasprotoval, češ da je toliko dela — n. pr. pri cestah, ki bodo ob rastoči motorizaciji zahtevale vedno več dela, — da ga ne bo zmanjkalo.

Glede cene mleka

se še niso mogli zediniti. Poročali smo že zadnjič, da s strani delojemalcev ta problem pretiravajo. Neki časopis je prinesel zanimivo ugotovitev, da bi podražitev mleka za par grošev tudi za največjo družino ne pomenilo več kot eno cigareto na dan. Vsekakor je gotovo toliko, da kmetom ne morejo znižati odkupne cene in tako bo pač morala država zaenkrat še naprej dajati subvencije pri mleku.

Mlinarska podjetja

v Avstriji so zabredla v krizo in sicer ne toliko velika, moderna podjetja, marveč manjša. V naši državi je 3.300 takih podjetij in pravijo, da jih je za naše potrebe polovico preveč. Zato so se pojavila stremljenja, da bi vsa ta podjetja združili v neke vrste kartel, da bi potem lažje držali in kontrolirali cene. To je seveda pri potrošnikih zbudilo razburjenje, ker so ti mnenja, da je pač treba podjetja, ki se ne rentirajo, ukiniti, ne pa zaradi teh povišati cene. Saj tudi kmetom n. pr. dajejo vedno nasvete, naj ne mlatijo več s cepcem, marveč z mlatilnico, ker ni mogoče držati tako visokih cen, ki bi krile tudi še stroške zastarelega ročnega dela.

Odpadla bosta v kratkem še dva davka

in sicer davek na vino in davek na sladkor. Pri sladkorju pravijo, je ozadje to, da bi preprečili prodajo cenejšega sladkorja ruske USA-je. USA ima v Brucku tovarno, ki proizvaja eno šestino v Avstriji produciranega sladkorja. Ta tovarna je bila eks-teritorialna in zato ni plačevala davka na sladkor.

Inž. dr. h. c. L. Figl

je prošli teden v nekem govoru omenil avstrijske odnose do južnih sosedov. Rekel je, da je treba te odnose razvijati vedno v prijateljstvu. Avstrija je doprinesla velike žrtve glede Južnega Tirola, je dejal, da je mogla utrditi prijateljstvo do Italije. Enako je avstrijsko stremljenje, da se dobri odnosi do Jugoslavije še nadalje utrjujejo.

V zvezi z napadom na romunsko poslanstvo v Švici so se pojavile vesti, da je postalo jasno, da je centrala

sovjetske špionaže na Dunaju.

Take trditve seveda niso povsem verodostojne, vendar zastrupljajo odnose med Avstrijo in sovjetsko zasedbeno oblastjo, ki zadnje čase niso več dobri. V sovjetski coni so Sovjeti postavili prošli teden 26 kontrolnih točk po raznih cestah. Avstrijci gledajo na to seveda z nezaupanjem.

Na Koroškem

še zmeraj straši „šolsko vprašanje“ — celo v deželnem zboru, kot poročamo na drugem mestu, kjer so tokrat — zakaj? — imeli celo tajno sejo. Občni zbor Kmetijske zbornice je, kot je razvidno tudi iz našega poročila na drugem mestu, potekel v „koalicijskem sporazumevanju“.

Kmetijska zbornica

Dne 19. februarja je bil letošnji občni zbor koroške Kmetijske zbornice.

Naloga občnega zbora te gospodarske ustanove je, da zavzame stališče do važnih gospodarskih vprašanj in sklepa o svojem letnem proračunu.

Dvoje vprašanj je stalo na zadnjem občnem zboru v ospredju in sicer les ter mleko. Na obeh vprašanjih so tudi naši kmetje izredno zainteresirani. V hlevu mora dolinski kmet iskati življenjske predpogoje svoji kmetiji. Seve pri tem igra vsak groš pri mlečni ceni v teku celega leta važno gospodarsko vlogo.

Jasno je, da kmetu cene ne morejo znižati, ker z dosedanjo ceno niti stroški proizvodnje niso polno kriti in je tudi občni zbor Kmetijske zbornice soglasno sprejel resolucijo, da se ukine takoj odtegotvanje treh grošev pri litru mleka v korist mlečne fonda in v subvencijo izvoza mlečnih izdelkov, ki grede predvsem v Italijo in Nemčijo. Izvoz surovega masla in tudi sira pa je potreben, ker domači trg ne more pora-

SLOVENC

doma in po svetu

Mestno gledališče v Ljubljani je uprizorilo komedijo „Grlice glas“, ki jo je napisal ameriški dramatik John van Druten. Ta komedija sicer ni na izredni umetniški višini, vendar velja za eno najboljših ameriških del. Tudi ne vzbuja pri gledalcu burlnega smeha, temveč prijetno zabava in ustvarja veselo razpoloženje. Delo je režiral mladi režiser Igor Pretnar, v glavnih vlogah pa sta nastopila Alenka Svetelova in Janez Albreht.

Celjsko mestno gledališče je uprizorilo „Hamleta“ in s tem pokazalo visoko stopnjo slovenskih gledališč. Režiser Dino Radojevič je skušal podčrtati bistveno in važno, dočim je drugo potisnil v ozadje ali celo črtal. Seveda je tako delo precej tvegano, toda dosegel je uspeh in zbudil mnogo pozornosti.

Na Tržaškem so imeli v zadnjem času nekaj lepih prireditev. V Nabrežini je nastopila zgošniška mladina najprej z enodejanko „Hlače“, nato so pa uprizorili še „Kje je meja?“ v režiji učiteljice Drage Lupinčeve. V Šklednju pa je pripravil dekljski pevski zbor kulturni nastop s petjem in igro. V trodejanki „Srenja“ so nastopila dekleta in fantje iz Bazovice. Zadnja prireditev je združila vaščane različnega mišljenja celo brez razlike jezika.

V sirotišču sv. Družine v Gorici so se letos za pusta kar lepo „odrezali“. Najprej so nastopili s trodejanko „Bedak Pavle“, nato pa starejše gojenke z burko enodejanko „Začarana soba“.

KANADA

Župnik v slovenski cerkvi v Torontu dr. Jakob Kolarič je prejel od sv. očeta zasluzni križec „Pro Ecclesia et Pontifice“. To je najvišje odlikovanje, ki ga more dobiti redovnik. Kardinal Mc Guigan, ki mu je to odlikovanje poskrbel, je poudaril, da je hotel s tem odlikovati vse Slovence v Torontu.

obnovitev, hudo trpele, ker tvorijo podlago tem načrtom sedanje lesne cene. Lesni trgovci pa bi, v kolikor so finančno močni, lahko nakupili cenen les, katerega bi potem, ko se bo meja zopet odprla, drago prodali v inozemstvo. Na svetovnem trgu pa ni pričakovati padca lesnih cen, ker je povpraševanje po lesu mnogo večje nego ponudba.

Tudi vprašanje stalnih cen za prašiče in govejo živino je velike važnosti. Kakor poročajo gospodarski izvedenci, je pričakovati, da bo letos v poletni sezoni na koroškem trgu preveč pitalih prašičev na razpolago, in pri tem tudi priporočajo, da bi kmetje spravili vsaj en del blaga, ki je namenjeno za poletne mesece, že pred sezono na trg, del pa po sezoni.

Na Dunaju se posvetujejo pristojne ustanove, da bi zajamčili tako prašičem kakor goveji živini stalno ceno in omogočili kmetu, da računa z gotovim dohodkom iz svoje živinoreje.

To so bila v glavnem gospodarska vprašanja, s katerimi se je bavil občni zbor Kmetijske zbornice.

V nadaljnji razpravi pa so obravnavali letni proračun, ki obstoji iz dveh delov in sicer iz rednega in izrednega proračuna.

Redni proračun predvideva 3.650.000 šil. izdatkov, ki bi bili kriti s stoodstotno zbornično doklado. V izrednem proračunu pa je predvidenih izdatkov za 1.700.000 šil., katere naj bi krila 50-odstotna zbornična doklada. Do sedaj je ta zbornična doklada znašala 125 odstotkov in je občni zbor to doklado povišal za 25 odstotkov. Poleg tega je občni zbor sklenil, da najame Kmetijska zbornica posojilo v znesku 5 milijonov šil. za dograditev zborničnega poslopja v Muzeumgasse in za popravilo tako zvanega Kucherhofs, kjer naj bo zopet nastanjena kmetijska šola. Slovenska zastopnika v zbornici sta glasovala za redni proračun, nista pa glasovala za izrednega in tudi ne za posojilo.

Na letošnjem občnem zboru je igralo važno vlogo tudi vprašanje obstoja kmetij, ki jih obdelujejo družine same. Na teh kmetijah so dostikrat življenjski pogoji izredno težavni, ker ni dodatnega gozda, ki bi pomagal pri investicijah, in je tako vsako izboljšanje gospodarskih prilik močno ovirano in le plod krvavih kmetovih žuljev.

PROSVETNI INŠPEKTOR V POKOJU IN RAVNATELJ MOHORJEVE DRUŽBE V CELJU

dr. France Kotnik umrl

Pretrsljiva novica, da je v Celju po kratki boleznini preminul g. dr. France Kotnik, sedanji ravnatelj Družbe sv. Mohorja v Celju in bivši mnogoletni banovinski nadzornik srednjih šol, je bridko zadela vse slovenske pokrajine tostran in onostran Karavank.

Rodil se je pokojnik v vasi Dobrije, občina in župnija Ravne (Guštanj), leta 1882, umrl pa je svečana t. l. v 73. letu starosti. Po obisku ljudske šole v Guštanju je vstopil leta 1894 s 85 drugimi učenci v humanistično gimnazijo v Celovcu, ki jo je vedno stanujoč v Marijanišču — po osmih letih leta 1902 z odliko dovršil. Najbolj se je odlikoval v jezikih, bil je naš najboljši filolog, zlasti slavist. Njegove naloge je posebno strogi in vedno stvarno sodeči profesor starih jezikov in novo-ter staroslovenske dr. Jakob Sket drugim dijakom redno stavljal za vzgled izrazne in slovnične pravilnosti. Pri J. Gesslerju, profesorju latinščine in grščine, je imel pri šolskih nalogah stalno svoje mesto med dijaki najboljših redov. Zadostniki in nezadostniki so morali zavzeti pri takih nalogah svoje mesto vedno ločeni od boljših, nekateri celo ob samotnem katedru, kjer si na noben način niso mogli pomagati, če jim ni profesor sam s kakim primernim migljajem ali opozorilom podprl njih um in spomin! Ni čuda torej, da se je umrl z dvajsetim letom po svoji odlični maturi odločil za študij filologije, zlasti slavistike, iz katere je na graškem vseučilišču tudi doktoriral 1906. leta.

Ko je že kot visokošolec odslužil prostovoljno enoletno vojaško službo, je moral tudi ob prvi svetovni vojni spet obleči vojaško suknjo in jo nositi do njenega konca.

V letih 1906 do 1914 je kot profesor poučeval na celovski gimnaziji, deloma skupno s svojima nekdanjima učiteljema dr. Sketom in J. Scheinigom in s svojim, v Karpatih padlim profesorjem I. Podbojem, rimski in helenski ter slovenski in staroslovenski jezik. Vsled njegovega krotkega značaja in pravičnega redovanja ter zaradi njegovih odličnih znanstvenih lastnosti je bil pri dijakih nadvse priljubljen.

Ker je njegov domači kraj po prvi svetovni vojni bil pridružen Jugoslaviji, se je tudi dr. Kotnik tja podal. Nova domovina mu je dodelila službo na humanističnih gimnazijah v Sloveniji (Dravski banovini), ki jo je tudi tu vršil vzgledno, dokler ga šolska oblast na podlagi njegovih vsestranskih sposobnosti ni imenovala za nadzornika srednjih šol oziroma za prosvetnega inšpektorja Slovenije.

Ko je okupator zasedel vso Slovenijo, je moral do konca tudi on uživati kruh begunstva, po katerem je odpoklicani stopil s 40 službenimi leti v zasluženi pokoj, na-

kar je neprestano delal za blagor mladine in domovine in postal ravnatelj Mohorjeve družbe v Celju, ki jo je članstveno in vsebinsko na novo oživel in vsestransko izpopolnil. Vsled neprestanega duhovnega in telesnega dela je jel lani bolehati na oslabelosti srca, kar je kljub delnemu izboljšanju po zdravljenju v Radencih končno povzročilo v škodo Cerkvi in narodu tudi njegovo prezgodnjo smrt.

V letih pred zasedbo Jugoslavije se je kot slovenski etnograf v zvezi z mnogimi sotrudniki vodilno udeleževal pri „Zgodovinskem vestniku“, ki je izhajal v Mariboru. Tudi na splošnem kulturnem polju se je vse svoje dni trudil za dvig versko-nravne in svetnoizobraževalne narodove omike. V ta namen je tudi pisal poučne in bodrilne članke v razne liste in časopise ter nastopal

Zadnja pot dr. Franceta Kotnika

Dol in breg sta brez snega. Sonce na jasnem nebu se pomika že proti zatonu. Skozi dolinico pa tiho šumlja Meža. Ob domu v Dobrijah št. 6 — župnije Ravne (Guštanj) — je zbranih mnogo ljudi.

Iz Celja so pripeljali na dom truplo tam umrlega dolgoletnega ravnatelja celjske Mohorjeve družbe g. dr. Franceta Kotnika v lepi visoki krsti, ki so jo prinesli možje pred žalno hišo. Sedanjji hišni gospodar je vzela od njega slovo in se mu zahvalila za vse domu izkazane dobre in iskrenih besedah.

tudi kot predavatelj in govornik na raznih kulturnih prireditvah na Koroškem in v Jugoslaviji.

Z mnogimi zaslužnimi dobrimi deli je šel vdan v božjo voljo in previden s tolažili svete katoliške vere, katere zvest ud je ostal vse svoje žive dni v duhu svojega izreka ob gimnazijski maturi: „Tudi kot laik (neduhovnik) bom delal za Cerkev in narod“. Odšel je po poti vseh smrtnikov iz minljive časnosti v neminljivo večnost.

Za njim žaluje njegova hudo prizadeta soproga, pet bratov in dve sestri (med njimi en duhovnik, en profesor in en učitelj), rojstni dom, ki ga je rajni tako ljubil in rad obiskoval, številno sorodstvo; 16 njegovih nekdanjih (1902) od 42 še živečih somaturantov in mnogo raznih gg. profesorjev na številnih šol. zavodih, Mohorjeva družba z mohorjani in ves katoliški slovenski narod ob Dravi in Savi, ob Soči in Sotli. — Duši njegovi pa zdaj večni mir in zasluženo plačilo!

Učenost in ponižnost rajnega sta pohvalila v izbranih besedah tudi dva njegova sorodnika. Eden njegovih še živečih študijskih kolegov s celovške gimnazije (maturitetnega letnika 1902) se je od njega tovariško poslovil, ko je omenil pokojnikove glavne vrline in potek njegovega življenja, nakar mu je številen mešani zbor zapel „N'mav čez izaro“ v zadnje slovo.

Duhovščina je opravila pod vodstvom preč. g. dekana Munda iz Dravograda ob rajnem obredne molitve, nakar je sprem-

ljalo nešteto udeležencev iz vseh plastj naroda truplo preminulega ob molitvi sv. rožnega venca na farno pokopališče v Ravnah. Tam se je pridružila veličastnemu sprevedu še godba na pihala s številnimi drugimi spremljevalci.

Nato je prevzel vodstvo spreveda mariborski stolni prošt in predsednik Družbe sv. Mohorja v Celju, g. dr. Fran Cukala. Šestnajst duhovnikov je izvedlo predpisane pogrebne obrede in molilo ob grobu z množico vernikov sklepne molitve z obrednimi psalmi in oracijami v slovenskem jeziku (na podlagi posebnega dovoljenja iz Rima za vse jugoslovanske škofije).

G. predsednik Družbe je nato spregovoril pokojnemu v slovo, za njim pa ravnatelj gimnazije v Ravnah g. dr. Fran Sušnik. Bili so še drugi govorniki in z žalnimi spevi so se poslovili tudi pevci in godbeniki od umrlega.

Udeleženci so se polagoma razšli in z juga je zavel veter in prinesel kratek snežni metež, ki je pobelil novi grob! Do vstajenja pa bo v njem mirno spal naš dobi, vztrajni, zvesti katolik, Slovenec, profesor, učitelj in vzgojitelj, dr. France Kotnik.

„Blagor mu, ki se spočije, — v črni zemlji v Bogu spi, — lepše sonce mu zdaj sijje, — lepša zarja rumeni!“ — Na svidenje nad zvezdami! — Prijatelj.

FRANCOSKI PISATELJ † PAUL CLAUDEL UMRL

Na pepelnico sredo je umrl v svojem domu v Parizu pesnik in pisatelj Paul Claudel, star 87 let. Z njim je izgubila katoliška svetovna literatura enega svojih najbolj vidnih predstavnikov.

Ko je končal svoje študije iz filozofije, prava in državnih ved, se je posvetil diplomatski službi in je bil kot poslanik v več državah na Vzhodu, v Ameriki in Evropi. Še bolj pa je bil znan kot pesnik in s tem si je pridobil svetovni sloves.

Njegova prva drama „Zamena“ je bila posvečena katoliškemu duhu v družini. Eno najboljših del njegovega ustvarjalnega dela pa je na Japonskem pisana odrska pesnitev „Svileni čevljiček“, ki mu je dal kot podnaslov znani pregovor: „Bog zna ravno pisati tudi na krive črte“. Nekatera njegova dela kot simbolična trilogija o družini: „L'Otage“ — „Le Pain Dur“ — „Le Pere humilicé“ ali duhovni igri „Oznanjenje“ in „Tobija in Sara“ so postala merilo in kriterij modernega krščanskega pesništva.

Poleg njegovih lirskih pesnitev, del v prozi in pisem na André Gidea pa se je uveljavila njegova opera „Krištof Kolumb“, ki jo je komponiral Darius Milhaud, in oratorij „Mrtvaški ples“, ki sta pokazala njegovo pesniško moč tudi v območju glasbene umetnosti.

Prav je, da se tudi mi spomnimo tega duhovnega velikana modernega časa.

Staro in novo se menjava — tudi v glavnem mestu Venezuele Caracas. Ze v kratkem času bodo enonadstropne hiše, ki so na sliki spredaj, nadomestili z moderno urejenimi nebotičniki. Vse te hiše, ki rastejo iz tal kot gobe po dežju, so po 15 nadstropij visoke in nudijo prostor za stanovanje približno 1000 osebam. Sedaj je v načrtu gradnja še 40 takih nebotičnikov. (AND)

FRAN ERJAVEC. PARIZ:

KOROŠKI SLOVENC

(28. nadaljevanje)

XVIII.

CELJSKI GROFJE, TURSKI NAPADI IN KRALJ MATJAZ

Po tem strašnem pustošenju so Korošci seveda še bolj pohiteli z okrepitevijo obrambnih naprav na vseh prelazih, razen tega so pa utrjevali tudi razne druge postojanke, kakor dobroloveski samostan, gradove, cerkve (v Logi vesi so zgradili močan zvonik s strelskimi linami) itd.

Res so pridivljali že čez dve leti vnovič. Manjši oddelek je zopet poskušal priti čez Ljubelj, kjer pa ga je odbil humperški oskrbnik Lochner s 40 kmeti; glavna turška vojska, 30.000 mož, pa se je valila skozi Dalmacijo, Furlanijo in od tod po dolini Soče mimo Predila in Trbiža. Kakor bomo slišali še pozneje, so dne 25. VII. 1478 uničili pri Megvarjih oddelek kmetov pod Matjaževim vodstvom, nakar jim je bila pot po Koroškem prosta. En del se jih je razlil po Ziljski dolini, opustošil deželo do Šmohorja in Sachsenburga ter krenil v Dravsko dolino in mimo Millstatta v dolino Krke, drugi del je pa taboril pri izlivu Zilje v Dravo, nato pa odhrumel v Rož.

V št. Jakobu se je zateklo 300 oseb za tamošnje cerkveno obzidje na bregu, kjer so se branili pol dne, a na večer so se vdali, ker so jim Turki obetali prost odhod. Toda niso držali besede, temveč so jih en del pobili, drugega pa odvedli s seboj v sužnost. V Podgorju so hoteli zažgati cerkev, a baje ni hotela goreti, pač pa so jih požgali v Mačah, v št. Janžu in najbrž tudi v Kapli na Dravi. Iz Roža so drveli naprej proti Mohličam in tu taborili, toda že naslednji dan se jih je 5000 vrnilo nazaj v Rož in v Ziljsko dolino, da bi polovili še tiste, ki so se jim bili prejšnje dni poskrili po gozdovih. Zatem so zopet odšli preko Podjune na Štajersko in vodili s seboj 10.000 ujetnikov, med katerimi je bilo baje tudi 500 duhovnikov.

Ze znani nam koroški letopisec Unrest, ki je ta napad sam doživel, piše, da sta ostali od Rožeka do Mohlič le dve bajti. Na to razdejanje nas še danes spominjata Marijin kip in velika slika v šentjanški cerkvi (slika je pa šele iz l. 1710), v glavnem oltarju podgorske cerkve pa ob Marijinih nogah dve turški glavi, tul s puščicami in turška sablja.

Kako so bili naši kmetje tedaj prepuščeni čisto sami sebi, nam ravno za Koroško najlepše kaže zgodovina „viteškega reda sv. Jurija“. Ko so začeli Turki že najresneje ogrožati habsburške dežele, je naredil cesar Friderik III. v neki stiski obljubo, da bo ustanovil poseben viteški red, čigar glavni namen bi bila obramba pred Turki. Ko je red l. 1468 potrdil še papež, mu je podaril cesar za njegovo vzdrževanje bivšo veliko millstattsko benediktinsko gospodščino, kjer je imel potem svoj glavni sedež, razen tega pa še celo vrsto drugih gradov in posestev (Landskron, proštijo Otok, Sv. Štefan v Podjuni, Strmec, Rebrco i. dr.). Nosili so belo vrhno obleko z velikim rdečim križem in obljubili devištvo ter pokorščino, ne pa tudi uboštva. Glede na to so se potem očitno bolj brigali za posvetno blago nego za Turke, z zapravljanjem do grla zadolžili svoja velika posestva in posamezniki so še špekulirali na svojo roko (cesar je n. pr. l. 1538 zastavil svojo mitnico v Železni Kapli velikemu mojstru tega reda).

Toda ko so se Turki valili l. 1476 z ogromnim plenom mimo samega Millstatta, tem „vitezom“ še na misel ni prišlo, da bi priskočili na pomoč krščanskim ujetnikom, temveč so jih strahopetno gledali izza debelo zamreženih grajskih oken. Tudi iz dobe poznejših turških napadov nam ni znan noben primer, da bi sodelovali pri kakršnem koli obrambnem boju proti Turkom, zato jim je cesar že l. 1568 zopet odvzel večino njih posestev ter jih izročil v upravo ljubljanskemu nemškemu viteškemu redu, a l. 1598 je to družino kratko in malo razgnal ter izročil njeno imetje na Koroškem jezuitom.

Po strašnem opustošenju l. 1478 so pridrli potem Turki na Koroško četrtrič poleti (19. VII.) l. 1480, a so bili v Labotski dolini odbiti. Toda že dva tedna zatem

je prihrumela iz Spod. Štajerske nova tolpa in drvela čez vzhodno Koroško proti Judenburgu. Leta 1483 so celih 14 dni ropali po Kranjskem, v Podjuni in po Zilji. Hud napad je sledil potem tudi l. 1484. To pot so prišli vnovič čez Jezerko in dne 16. X. prihrumeli zopet v Železno Kaplo ter jo požgali, niso pa mogli zavzeti bližnje cerkve Marije v Trnju, ki so jo bili tržani spremljali v tabor (njegove ostanke je videti še sedaj v zvoniku s 53 strelskimi linami) in se tu branili. Ob tej priliki so Turki opustošili Podjuno, a v Rož jih menda tedaj ni bilo (skupno so razsajali po Rožu trikrat, namreč l. 1476, 1478 in 1480). Podobni turški napadi so se ponovili potem še l. 1492, ko so prišli preko Trbiža, in l. 1496. Skupno je doživela Koroška v zadnjih treh desetletjih XV. stol. devet turških navalov (Kranjska pa v isti dobi 24), ki so bili v našem jeziku prvič popisani v Mohorjevem „Koledarčku“ za l. 1864.

Največja nevarnost je pretela našemu ljudstvu od tod, ker so se Turki skoro vselej pojavili nenadoma, kajti na svojih lahkih konjih so predrveli tudi po 50 km na dan. O preteči nevarnosti so namreč izprva preko Celja obveščali le Hrvati s posebnimi pismi („turški glasovi“), pisanimi v srbohrvaščini in z glagolico. Korošci so to potem javljali iz Beljaka še dalje na Bavarsko, vzbujali so pa silen strah po vseh nemških alpskih deželah.

Seveda je šlo to prepočasi, zato so začeli že kmalu naznanjati turški prihod z „grmadami“ po večjih vrhovih. Ker cesar in deželni stanovi dolgo časa niso ukrenili ničesar učinkovitega proti turški nevarnosti, so bili slovenski kmetje prisiljeni sami misliti na svojo obrambo. V to svrhu so začeli graditi okoli svojih cerkvá „taboré“. Teh je bilo seveda največ na Kranjskem, a nekaj je bolj ali manj ohranjenih še danes tudi na Koroškem (n. pr. na Djekšah in na Visoki Bistrici). Tabor Kremljico pri Spodnji Kapli je opevala celo narodna pesem:

„Oj ti preljuba Kremljica,
ki si naša zabranica“.

(Nadaljevanje sledi)

GORENČE

V sredo, dne 9. februarja, je umrla na Ledu na Gorenčah gospa S a d j a k Marija, pd. Krujsarjeva mama.

Pokojnica je umrla razmeroma mlada, saj je dopolnila komaj 52 vgrede. V prežgodnji grob jo je spravil danes že močno razširjen rak. Kakor je izjavila rajna mama nekaj dni pred svojo smrtjo, jo je ta zahrbtna bolezen mučila že dolgo, a jo je iz neke napačne sramežljivosti prikrivala do zadnjega leta pred smrtjo.

Najbrž je bilo pa prav to usodno zanjo, da ji zdravniška veda ni mogla več pomagati, čeprav je zadnje leto večkrat iskala pomoči v celovski bolnici. Stanje se je slabšalo iz dneva v dan, tako da si je pokojnica zaradi strašnih bolečin zadnje dneve naravnost želela smrti.

Krujsarjevi mami je poslal Bog obilo trpljenja. Poleg omenjene bolezni je morala iti skozi dve svetovni vojni. Kmalu po prvi svetovni vojni se je poročila s Kranjcem Andrejem, ki pa je kmalu umrl in ji zapustil 4 še majhne otroke. Skrb, da pošteno vzgoji in zredi svoje otroke, jo je priganjala, da se je leta 1934 vnovič poročila s Sadjakom Hanzejem in se tako preselila od Šoštrla h Krujsarju. Štirim otrokom iz prvega zakona so se pridružili 4 iz drugega zakona. Težave zaradi prehrane in prave krščanske vzgoje številne družine so vedno naraščale. Vse to pa je zmogla rajna Krujsarjeva mama, ker je bila globokovern.

Da ni omagala pod težkim križem težav in nadlog, je črpala moč v stanovni molitvi, v redni nedeljski — če ji je dopuščal čas, pa tudi v medtedenski — sv. maši in pogostnem sv. obhajilu. Utrjeno v trpljenju hude bolezni in družinskih skrbi jo je Bog poklical k sebi v večnost.

Na bolniški postelji je večkrat prejela sv. obhajilo. Ko je že čutila, da gre njeno življenje h koncu, je s popolno vdanostjo v božjo voljo prejela zakramente za umirajoče. Kako je z rajno Krujsarjevo mamo vse sočustvovalo, je pokazal lep pogreb, h kateremu se je zbralo ne samo veliko število sorodnikov, ampak prihiteli so tudi mnogi od blizu in daleč, komur je le čas dopuščal. Rajni mami naj sveti večna luč, družini in sorodnikom iskreno sožalje!

GONOVECE

(† Ignacij Rožman)

V sredo, 16. februarja, je pomagal brezposelnj delavec Ignacij Rožman, pd. Pongračev iz Goncev, Aplenovi družini v gozdu. Zgodila pa se je nesreča! Naenkrat mu je spodrsnilo, pri padcu si je zlomil nogo, sklepna kost v ramah je preskočila. Zdravnik je takoj odredil prevoz v bolnico. V deželni bolnici je čakal bolnik ves popoldan na hodniku v mrazu brez prave postrežbe na operacijo. V „Bolnico za nesreče“ (Unfallstation) ga niso hoteli vzeti, ker kot brezposelnj ni bil pri bolniški blagajni. Čudimo se pa vsi, da je sedaj že drugi slučaj, da je moral mlad ponesrečenec zaradi noge, ki si jo je zlomil, umreti! Če je prišla zraven pljučnica, bi jo po našem mišljenju pač lahko sedaj, ko imajo razne injekcije, odpravili ali zabranili. Če bi fant imel večje poškodbe, bi se ne čudili, če bi umrl. Tako se bo treba pa še res premisliti, ali je še zaupati deželni bolnici v Celovcu. Nac je bil šele 32. leto dopolnil na svoj god 1. februarja. Dne 18. februarja je umrl v bolnici. Dne 22. II. pa smo ga v obilnem številu spremljali na pokopališče v Šmihelu. Mešani zbor je pel pri maši zadušnici in pa pri odprtem grobu Nacu v slovo, kar se mu prav lepo zahvaljujemo! Pesem na grobu je veliko bolj svečana kot drugokrat. Če smo kdaj na kakem pogrebu v sosednjih farah, kjer večkrat pokopujejo brez pesmi, potem šele znamo prav ceniti naš pevski zbor in njegovo požrtvovalnost!

Gospod župnik je ob asistenci g. kaplana Nemca opravil pogrebne obrede in se poslovil od rajnega Naca, ki je vzel za geslo svojega življenja nagrobni spomenik Pongračeve — Rožmanove družine: „Presveto Srce Jezusovo, v Tebe zaupamo!“ Pri stanovski nedelji je iskal Srce Jezusovo, k Materi Mariji se je zatekal! Zadnja njegova želja je bila romati k Mariji Pomagaj na Brezje. O tem je še pred 14 dnevi govoril z dušnim pastirjem. „Ni mu bilo dano pozdraviti božje Matere“ na Brezjah in na Sveti Gori, upamo, da jo že pozdravlja na Sionski gori, v nebesih.“ Tako je zaključil g. župnik svoj govor. Naca bomo ohranili v blagem spominu, saj je bil tako dober fant! Sorodnikom pa naše iskreno sožalje!

DVOR PRI ŠMIHELU

Pri objavi dopisa iz Dvora se nam je vrnila neljuba pomota; ta je napravila iz pr-

Pri nas na Koroškem

vega stavka; Pavel Gašperc je zaspal v Gospodu...“ spakedranko, kj je motila ves ostali dopis. Prosimo, da nam oprostite. — Uredništvo.

ŠMIHEL PRI PLIBERKU

Družini dipl. trg. Adolfa in Ivanke Pičej, roj. Vavti, se je na pepelnico popoldne rodila hčerka! Čestitamo! — Zadnje dni pred pustom je naš gospod župnik kar tako natihoma poročal razne pare! Proti temu protestiramo; mi bi tudi radi vedeli, kdo sprejme zakrament svetega zakona!

STEBEN V PODJUNI

Pravijo, da zima nikoli ne prizanesa. Letos pa smo mislili, da nam bo, toda kakor zgleda, se je šele sedaj pričela prava zima, tako da imamo cestarji pri nas kar dosti dela. Prej, ko bi radi imeli nekaj snega, da bi lahko vozili s planine, ga ni bilo, sedaj pa, ko smo se hoteli skoraj spraviti na spomladansko delo, nam je spet zmešal narčite.

Pust smo opravili še kar dobro. Bili smo do gotove mere veseli, toda ni bilo nič izrednega, tako da smo lahko z mirno vestjo stopili v postni čas. Samo ženini, ki so že zdavnaj zrelj za ženitev in bi potrebovali gospodinje, so nam delali preglavice, ker so pustili pusta splavati po vodi...

Drugače poteka pri nas življenje bolj mirno in brez vseh posebnosti. Vendar pa je nas pred kratkim vrgel iz sladkega spanja požar pri posestniku Frideriku Dimpelniku, pd. Jartlmu, in precej vznemiril duhove Štebjanov. Ogenj je izbruhnil ob 9. uri zvečer in je uničil velikanski skedenj, v katerem je bilo polno slame in sena — predvsem kmetov sosedov — kakor tudi hlev in uto. Zgorelo je tudi nekaj strojev. Takoj je stopila v akcijo domača požarna bramba, kateri sta se pridružili še požarni brambji iz Globasnice in Bistrice

DOBRLA VES

Pogreb † Marije Stindl

Kdo ni poznal vedno prijazne, potrpežljive, dobre Stindlove mame? Saj je večino življenja do nekaj dni pred smrtjo kot ujeta preživela v trafikki, da je vsakemu postregla ne le s tobakom, ampak tudi s prijazno besedo. Kar nekam čudno je, ko je ni več med nami.

Rojena je bila 1. 1888. v Velikovcu. Po petih letih srečnega zakona je mož padel 1. 1915 ob Soči. Zapustil pa ji je sina Maksimilijana in temu je tedaj posvetila vso ljubezen, trud in skrb. Kot zglodna krščanska mati pa ga ni hotela imeti le zase, ampak ga je darovala Bogu in najsrečnejši dan njenega življenja je bil 3. julij 1938, ko je sin zapel (ker je dober pevec, je tudi res lepo zapel) novo mašo. Takoj zatem pa je prišla vojna in mama je tudi veliko pretrpela, molila, trepetala za sina in kako srečna je bila, ko jo je sin prišel obiskat.

Vedno je rada vsakemu potrebnemu pomagala. Iz vojnega časa se je mnogi spominjajo, ko se je marsikaterega „lačnega“ kadilca usmilila in dala brez kart cigarete, da je bila včasih tudi kaznovana zaradi tega.

31. januarja smo jo spremili k pogrebu, 23 duhovnikov — sobratov je ob žalujočem sinu molilo za to zglodno duhovniško mater. Pogrebne obrede je opravil gen. vikar mil. g. dr. Kadras in ji govoril. V domačem jeziku se je mil. prošt Anton Benetek v ganljivem nagovoru poslovil od rajne in nakažal njeno težko življenjsko pot, ki jo je hodila le za sina-duhovnika, namestnika Jezusovega.

Sinu, g. župniku, naše sožalje, mamj pa naj sveti večna luč božja!

Eden izmed sobratov g. župn. Stindla mu je poslal ob priliki smrti njegove blage matere tole lepo sožalnico:

Ko berem smrtno vest o ženi
častiti, ki je bila mati
duhovnikova, strepetati
srce sočutno hoče v meni.
Ne more v duši se nobeni
za nas ljubezen večja vžgati,
in najsi hodi v zarji zlati,
kot v njej, ki smo iz nje rojeni.
Nasujte pasijonk po krsti!
Vse naše matere po vrsti
za nas bile so mučenice.
Kar dobrih mater nam je dalo
nebo, je srca jim skovalo,
da šle od nas so kot svetnice. —

BELJAK

Dne 26. februarja je bila v Beljaku svečana otvoritev dograjenega kirurškičnega oddelka tukajšnje bolnice. S tem delom se je preselil kirurškični oddelek iz barak v novo stavbo in je tako za 100 bolnikov zopet poskrbljeno. Finančne stroške je krila dežela. Pri otvoritvi je namestnik deželnega glavarja g. Krasnič naglasil, da bo treba sedaj tako v Celovcu kakor v Volšpergu poskrbeti za razširitev bolnic. V Celovcu pripravljajo velik projekt, ki naj bi po vseh modernih dognanjih služil zdravljenju bolnikov.

ROZEK

Dolgo se že nismo več oglasili v „Našem tedniku“. To je znamenje, da poteka pri nas življenje povsem normalno in se ne dogajajo reči, ki bi razburjale svet ali vsaj sosedne občine. Celopustni čas je minul pri nas brez kake poroke v domači cerkvi, torej ni veselja in razpoloženja niti za ženitev, še pri takih ne, kjer bi bil skrajni čas.

Krojač France Klupper se je opogumil in se odločil kot edini izmed naših fantov, da ustanovi svojo družino; po nevesto je pa šel v sosedno šentjakobsko faro. Dobernikova Johana Gabriel mu je na pustno nedeljo v podružnici v Svatnah obljubila ljubezen in zvestobo do smrti. Kako so se na svatbi imeli, nam bodo pa že šentjakobčani povedali.

Na Mali gori se je zgledala smrt in skazila ljudem pustno veselje, ko je pobrala Ano Kulnik, pd. staro Sabahovo mater. V ponedeljek, 21. febr., smo jo ob izredno obilni in častni udeležbi ljudstva spremili na pokopališče in njene telesne ostanke izročili materi zemlji. Že 76 let stara je bila operirana v beljaški bolnici. Ko se je videlo, da ne bo več ozdravela, so jo peljali domov, pa je že med potjo v Rožeku izdihnila svojo blago dušo. Bila je dobra in pobožna žena, ki je vestno izpolnjevala svoje verske dolžnosti. Sosedom in drugim je rada pomagala pri delu, kjer je le mogla. Naročena je bila na Mohorjeve knjige in „Nedeljo“ in jih rada prebirala. Lansko leto je pristopila k bratovski zvegi rožnega venca. Naj bi njen lepši zglod svetil domačim, sosedom in vsem drugim.

Napravimo še pogled nazaj. V minulem letu je umrlo iz naše župnije 9 ljudi. Na domačem pokopališču je bilo pokopanih 7 vernikov, eden v Beljaku, ker je v tamošnji bolnici umrl, in Kluprov Foltej v Dunajskem Novem mestu, kjer se je pri delu v kamnolomu ponesrečil.

Največji udarec, ki ga je leta 1954. povzročila smrt, je zadel Trapovo družino na Reki, ko je umrla šele 50-letna žena, gospodinja in mati Uršula Pečnik. Ranj na nogi, ki jo je dobila pri delu v hlevu, je sledil „tetanus“ (otrpljenje) in ta je kljub večtedenskemu bivanju v celovski bolnišnici povzročil smrt. Izredno velika množica iz St. Jakoba in Rožeka jo je 16. oktobra pospremila v rožeško farno cerkev in nato na pokopališče. Trapova družina in vsa župnija rajno težko pogrešajo. Ne razumemo v takih slučajih božjega sklepa, toda gotovo je tudi tokrat res, da „kar Bog stori, vse prav stori, četudi nam se prav ne zdi“. Zelja nas vseh je, da bi njen duh živel naprej v družini in da bi njeno delo in vzgoja rodila tudi v bodoče vidne sadove. Vsem rajnim želimo večni pokoj!

Poroke so bile v minulem letu doma samo tri. O prvi smo že poročali, drugi par sta bila Janez Zeichen, pd. Sensenvirtov na Ravnah in Katica Schramm, Hanževa v Brezjah. Tretja poroka je bila na Katarini nedeljo, ko je Franc Egartner pripeljal svojo nevesto Ano Scheriau iz St. Ilja pred oltar farne cerkve, da bo v ljubezni in zvestobi hodila z njim skozi življenje in mu pomagala gospodariti na Rupnikovem domu v Dulah.

Vsem novoporočencem želimo, da bi bili res srečni in bi njih družine rastle po božji volji.

Otrok je bilo lani rojenih 16, od teh 13 doma in 3 v bolnici. Od teh 16 je bilo 12 zakonskih in 4 nezakonski. Napredujemo vendarle, ker je 7 več rojenih nego umrlih. Omeniti hočemo še to, da Rožek tudi v

drugih rečeh napreduje, n. pr. v tem, da je bilo v zadnjih letih zidan h precej novih hiš in da smo lansko leto dobili celo dve gospodarski zadrugi, slovensko in nemško.

BILČOVŠ

(† Marija Rabič)

Dne 15. jan. 1955 je umrla stara Bistрова mati Marija Rabič, rojena Beguš. Dosegla je lepo starost 82 let. V svojem dolgem življenju je morala okusiti marsikatero bridko uro. Pred 35 leti ji je umrl mož, edini fant je padel v vojni, hčerka Doro-teja je umrla pred njo in zdaj je ona še ostala s svojo hčerko Uršijo, ki je prevzela Bistrov dom. Še pred letom je bila pri dobrem zdravju, da se je še upala peljati s svojimi hčerami na Jadransko morje in se tam malo razvedriti. Pa jo je v jeseni prišla huda bolezen in jo položila na bolniško posteljo, sredi januarja pa jo je trpljenja rešila smrt.

Mnogo ljudi se je zbralo na Mali gori in jo spremilo k zadnjemu počitku na bilčovski pokopališče. V grobu svojega umrlega moža je našla tudi ona zadnje bivališče. Bila je vse svoje življenje res verna žena, rada je prebirala „Nedeljo“ in Mohorjeve knjige. Večkrat je prejela Zveličarja v svoji bolezni in tako je dobro pripravljena za večnost zatisnila svoje trudne oči. Naj v božjem miru počiva!

Poroki. — V nedeljo 13. II. sta bili v Bilčovsu kar dve poroki. Na Brodnikovem domu je postalo samotno. Prejšnja leta je bilo tam mnogo ljudi. Stari oče je umrl nenadoma leta 1951. Dve hčerki sta se poročili. Matj je začela bolehati in edini sin Rupert je ostal sam na velikem posestvu. Kaj je hotel drugega storiti, kakor si poiskati nevesto in jo pripeljati na svoj dom. In to nevesto je našel nedaleč od svojega doma, pri Muškovniku na Muškavi, v osebi Antonije Maierhofer. Zadnjo nedeljo se je vršila v farnj cerkvi poroka mladega para in hitro so se odpeljali potem na Muškavo, kjer se je v gostilni Rudija Mihorja vršila vesela gostija. Mlademu paru želimo vsi mnogo sreče in božjega blagoslova!

Ob 4-ih popoldne pa se je pomikala vesela družba svatov iz Moščence, od koder so spremljali Lenčijevo Katrijo v Bilčovs k poroki. Ženinu pa ni bilo treba daleč hoditi, ker je bil doma kar pri cerkvi, pri Miklavžu: s Hanzijem Ogrisom, sinom Janka Ogrisa, je stopala nevesta pred poročni oltar in z njo veliko gostov. Tam sta si obljubila ljubezen in zvestobo za vse življenje. Pred 28 leti in enim tednom je bila v isti hiši tudi poroka staršev ženina in kdo bi si bil mogel tedaj misliti, da bo Janko Ogris postal Miklavž in naslednik prejšnjega Miklavža. Pevci so zapeli v cerkvi nevesti v slovo tisto lepo pesem: „Le jemlji, nevesta, slovo“.

V lepi, prenovljeni Miklavževi gostilni se je po poroki zbrala velika množica povabljenih in se veselila z ženinom in nevesto pri gostiji. Pevci so zapeli nekaj lepših pesmi, saj je bila nevesta dolga leta tudi cerkvena pevka. Tudi požarna bramba je spremljala ženina, ki je tudi njen član, k poroki. Miklavževa družina je morala skozi življenje okušati mnogo bridkega. L. 1941 je bil zaprt Janko in je družina mnogo trpela v tem času. Sin Hanzej je bil tedaj ministrant in je stregel pri sv. maši, ki se je morala opraviti po nacističnem navodilu zgodaj zjutraj brez vernikov in družina ni smela biti pri sv. maši. Prisostvovala je maši pri oknu Miklavževe hiše od daleč, ker bi bil „velik greh“, če bi jih videl kdo v cerkvi pri maši. Potem je bila leto nato cela družina izseljena, hodila iz taborišča v taborišče in končno vendar srečno dospela spet domov. V ta grenki kelih trpljenja pa je morala pasti še ena grenka kaplja, ko je sin Jožej, že na potu domov, v Spodnjem Dravogradu nevarno zbolel in je moral iti v bolnico v Slovenj Gradec, kjer je tudi umrl, ne da bi mogli zvedeti pravočasno o njegovi smrti in ga vsaj mrtvega spremiti k zadnjemu počitku v tujini.

Miklavževa gostilna je bila sicer samo provizorično električno razsvetljena. V naši fari namreč napeljavajo elektriko in je po vsej župniji in preko nje razpredena žica in tudi skoraj v vseh hišah je vse pripravljeno, da bo tudi tam vendar enkrat zasvetila nova luč. Seve bodo ljudje morali globoko seči v žep, da bodo mogli kriti velike stroške, kljub temu da bo tudi podpora znašala 50 % stroškov.

Mlademu paru želimo vsi, da bi bila njuna življenjska pot srečnejša, kot je bila v preteklosti, in da bi ju povsod spremljeval božji blagoslov.

KAKO GNOJIMO

Z ozirom na gnojenje delimo rastline v dve glavni skupini: v okopavine in žitarice.

Okopavine močno gnojimo s hlevskim gnojem in raztrosimo še primerno količino umetnih gnojil. To je polno gnojenje.

V naši deželi pridelujemo največ krompirja. Če hočemo imeti visok pridelek, mora biti zemlja globoko sprahana in gnoj plitvo podoran. Za krompir je treba podorati zadosti dobrega hlevskega gnoja, pred sajenjem pa še raztrositi nekaj kalijeve soli in superfosfata. Lahko namesto superfosfata raztrosimo apneni dušik, vendar ne preveč, ker pretežno apnena gnojila krompirju škodujejo.

Krimska pesa

mora imeti zemljo močno gnojeno s hlevskim gnojem. Od umetnih gnojil je za dober pridelek potreben žilski soliter. Na ha ga smemo raztrositi samo 100 kg in sicer prvič 50 kg in čez 3 tedne še 50 kg. Le na ta način rastlina sproti porabi raztopljeno gnojilno snov.

Najbolj močno gnojenje pa zahteva zelje.

Poleg velike količine hlevskega gnoja raztrosimo še vsaj 200 kg apnenega dušika in pred presajanjem sadik ali vsaj pred prvim okopavanjem pa 150 do 200 kg kalijeve soli. Zelju zelo koristi polivanje z dobro govejo gnojnico.

Res okopavine zemljo močno izčrpajo, a vendar ostane v zrahljani zemlji še precej neizrabljenih snovi in prstene, ki so ostanki hlevskega gnoja.

Zato po okopavinah sejemo ozimna žita,

ki jim taka zemlja najbolj prija. Če vidimo, da je zemlja močno izčrpana, raztrosimo navadno že v jeseni 200 kg apnenega dušika in spomladi zmes kalijeve soli — 100 kg — in superfosfata — 200 kg na ha. Kalij pospešuje razvoj škroba v zrnih, ki so klena in daje več in dobre moke, a superfosfat v glavnem prepreči poleganje, žita enakomerno cvetejo in zorijo.

Ozimna žita

je treba tako zgodaj sejati, da se že v jeseni globoko zakorenijo in poženejo primerno število močnih obratnikov. Saj vemo, da iz enega zrna v dobri zemlji zraste 6 do 12 in več stebel. Zato je treba poskrbeti, da se ta stebila enakomerno razvijajo, klasi in zorijo. To dosežemo s pravilnim gnojenjem in brananjem žit, ki je enako okopavanju, pri katerem zemljo odpremo in s tem zavarujemo vlago v zemlji. Če ima žito v dobi, ko klasi in cvete, dovolj potrebne vlage in v dobi zorenja dovolj sonca, bomo imeli bogato žetev!

Od ozimnih žit ima ječmen

najbolj slabe korenine, zato je prav, če podorjemo malo hlevskega gnoja in spomladi raztrosimo že prej omenjena umetna gnojila. Povečini sejemo v ječmen črno deteljo,

ki v prvi razvojni dobi rabi tudi nekaj dušika, da se hitreje zakorenini.

Njivo za setev

jarega ječmena

pa že kar v jeseni pognojimo ali vsaj zgodaj spomladi plitvo podorjemo dobro preperel in uležan hlevski gnoj. Po surovih brazdah raztrosimo superfosfat in nekaj kalijeve soli, njivo prebramamo, takoj posejemo in setev povajamo z valjarjem, da se zemlja pritisne k semenu. Le taka setev bo enakomerno kalila, rastla, cvetela in zorila.

Oves

je najbolj hvaležen za vsako gnojenje. Korenine ima globoko v zemlji in močno razvite. Rabi največ vlage že tudi v prvi dobi razvoja. Zgodaj sejan oves da boljši in večji pridelek. Že star pregovor pravi: „Oves, meseca marca sejan, ima eno pleva, aprila — pa dve...!“

Proso

sejemo po okopavinah, po katerih je zemlja najbolj čista, to je brez plevela, ki se navadno v prosu močno razraste. Tudi proso potrebuje največ superfosfata.

Ajda,

ki jo marsikje sejejo po grašici, ki so jo sejali v zmesi z žitom in že meseca majnika ali junija pokosili za krmo, rabi nekaj kalija in največ superfosfata. Dušika je v taki zemlji mnogo, ker so ga iz zraka nabrale bakterije, ki so živele na korenincah grašice.

Koruzo

je sicer okopavina, a vendar jo smemo prištevati tudi k žitaricam. Zemlja mora biti obojestransko gnojena, to je s hlevskim gnojem in umetnimi gnojili. Tudi tukaj ima prednost superfosfat v zmesi s kalijevo soljo. Kjer primanjkuje hlevskega gnoja, dajmo na 1 ha 300 in več kg apnenega dušika, ki mora biti čimprej v zemlji, če hočemo, da bo še v tem letu pomagal k doseganju visokega pridelka. Tudi kjer ni gnoja za silosno koruzo, je dober apneni dušik, kalijeve sol in superfosfat. V tem slučaju se zelo dobro obnese polivanje z gnojnico, ki da pridelku bujno rast.

Če sadimo

fižol,

ga damo po okopavinah ter prignojimo samo s kalijevo soljo in superfosfatom. Ker fižol rabi precej apna, bi bilo najbolje po njivi še v jeseni ali vsaj prav zgodaj spomladi raztrositi Tomaževo žlindro kot fosfatno umetno gnojilo, ki poleg fosfatnih snovi vsebuje do 50% apna. Če je zemlja slaba, je dobro podorati nekoliko dobro uležanega — starega gnoja. Dokler se fižol ne zakorenini, rabi precej dušika za rast; ko je v polnem razvoju, si ga pridobi z bakterijami, ki jih ima na koreninah. Marsikje pa sejejo fižol med koruzo, po kateri se ovija in ji nudi za rast potreben dušik. V tem slučaju ne sme biti koruzo pregosta, ker fižol rabi veliko sončne svetlobe in toplote. V senci pa da majhen in slab pridelek.

Našim gospodinjam

„Človek ne živi samo od kruha...“

Preteklo nedeljo — prvo postno smo slišali v cerkvi pri evangeliju tudi te besede: „... Naj ne živi človek samo od kruha, ampak od vsake besede, ki izhaja iz božjih ust...“

Te besede pa pojmujejo preveč enostransko tedaj, kadar hočemo poudariti pomembnost duševnega nad telesnim. Vendar je telesni kruh za človeško življenje tudi zelo važen. Rimljani so dejali: „Najprej je treba živeti, potem šele pride modrovanje.“ Telesnost je pač tako tesno povezana z duševnostjo, da je gorje ene tudi gorje druge in dobrobit ene tudi blaginja druge. Marsikdo bi se bil ob zvrhani skledi, to je ob zadostni in zdravi prehrani razvil v drugačnega človeka, kakor se je ob stradanju in nezdravi prehrani.

Zdrava in zmerna sitost že na zunaj kaže ugodno stanje duše in telesa. Nj brez pomena, da vsi narodi že od pamtveka obhajajo velike dogodke in praznike z velikimi, dobrimi pojedinami.

Sit človek je uravnovešen, zaupa sam vase, ker se čuti krepkega, a je ravno zato tudi miren in nekako bolj miroljuben. Nasprotno pa se lačen človek navadno hitro razburja in se rad prepira. In če pregovor pravi, da se ne da študirati s prepolnim trebuhom, se da še manj s praznim želodcem. Zgodaj zjutraj in na tešče človek ni posebno sposoben za delo, marveč proti 10. in 11. uri, ko je telo že izkoristilo zajtrk.

Na svetu ne bo reda in miru, dokler bodo v kateremkoli narodu celi sloji stradali. Vsaki državni oblasti bi morala biti prva skrb, da bi se mogel vsak delovni državljani vsak dan zdravo nasiti.

Materam — našim gospodinjam v družini

KUHINJA

Pecivo iz kvašenega testa.

Kvašene plošče: Razvaljaj za prst debelo kvašeno testo katerekoli vrste. Dve tretjini testa položi na pločevino, ostalo testo pa razreži s koleščkom na prst široke pramene, katere položi navzkriž na testo, médnje pa daj marmelado. Ko ponovno vzhaja, speci.

Sadna poganica: Dobro vzhajano kvašeno testo razvaljaj za prst debelo, položi na namazano pločevino, potresi nanj za pol prsta debelo kakršnegakoli na listke zrezanega sadja. Čez sadje polij smetanov poliv: zmešaj 1/8 l smetane, 1/8 l mleka, 10 dkg sladkorja, malo cimeta, limonino lupino in 7 dkg drobtin. Polito poganico postavi na topel prostor, da vzhaja. Vzhajano speci in pečeno zreži na poljubne koščke.

Sirova poganica: Naredi kvašeno testo ter ga pusti, da vzhaja. Zmešaj 30 dkg odtečene skute, 1/8 l smetane, jajce, malo soli, 1 ali 2 žlici drobtin, malo limonine lupine

nah je že narava vcepila skrb, da nasitijo svoje družinske člane in tudi vsakega tujega, za katerega mislijo, da je lačen. Vendar so povsod izjeme, tako tudi med materami. Poznala sem delavsko družino, v kateri so se silno skromno preživljali, a oblečeni so bili vedno vsi prav lepo. Več jim je bila lepa obleka kot zadostna prehrana oziroma telesno zdravje.

Otroci, ki se pri kosilu nikoli ne najedo popolnoma do sitega, le prevečkrat ostanejo slabiči po duši in telesu vse življenje. Pa tudi odrasel človek nujno potrebuje zadostno hrano, če hoče uspešno delati bodisi duševno ali telesno.

Modri materi in gospodinji se ne bo nikdar zdelo škoda časa, truda in denarja, da pripravi svoji družini zadostno in okusno kosilo in večerjo. Pri tem ne smejo biti izključeni ne posli in ne drugi ljudje, ki se hranijo za našo mizo. Če po naši krivdi nudimo nezadostno in slabo hrano svojim in tujim ljudem, delamo greh, za katerega bomo dajali odgovor.

Če hočemo biti delavni, vztrajni in samozavestni člani človeške družbe, moramo rasti ob zadostni prehrani. Seveda pa bodi skrb domače in šolske vzgoje, da se sitost nikoli ne izprevrže v razpurnost in požrešnost. Sklede naj bodo polne in tudi dobro mora dišati iz njih, toda zato še ni treba, da bi bile v njih „ocvrte piške in ptičji jeziki“, marveč zadostuje dobra zabela, skrbna in večša priprava in snaga. Na ta način pripravljen je slasten tudi močnik (sok) in ričet. Resnica je, da ubija svoje otroke tista mati, ki jih razvaja z jedjo in jih zavaja v požrešnost. Modra žena in dobra gospodinja se bo znala držati zlate srednje poti.

in žlico sladkorja. Vzhajano testo razvaljaj v prst debelo ploščo, položi jo na pomazano pločevino, ob robu jo obreži. Na njo namaži pripravljeni nadev, po vrhu pa pokrij z mrežo, ki si jo napravila iz obrezkov. Daj poganico na toplo, da vzhaja. Žvrkljaj v lončku 1/8 l smetane in jajce ter vlij na vzhajano poganico. Pečeno in nekoliko ohlajeno zreži na rombe. Na mizo daš lahko toplo ali mrzlo.

Lahko pa položiš celo testo na pločevino, ga torej nič ne obrežeš, namažeš z nadevom in vzhajano spečeš.

Poganica z orehi: Napravi sirovo poganico kakor prej. Ko si že namazala nadev na testo, pa preden si naredila mrežo, ga polij z naslednjim nadevom: mešaj 1/8 l smetane, 10-15 dkg sladkorja, 1/4 l zrezanih orehov, malo cimeta, klenčkov in limonine lupine. Iz ostalega testa napravi mrežo. Vzhajano pomaži z jajcem in speci.

ZANIMIVOSTI

ARGENTINIJA JE USTAVILA IZVOZ KOROZE

Argentinska vlada je prepovedala izvažati koruzo iz dežele. Prepoved je imela za posledico veliko povpraševanje na čikaški borzi. Zlasti evropske države, ki so do zdaj dobivale večje količine iz Argentinije, si morajo poskrbeti nove dobavitelje.

PRODUKCIJA PETROLEJA

Že petič zaporedoma je svetovna produkcija petroleja preseгла dosedanje številke. Od lanskega leta je produkcija surovega petroleja narasla za 26 milijonov ton in dosegla 681 milijonov ton. Zvišana produkcija se porazdeli takole: 19 milijonov ton več je pridelal svobodni svet, v državah za železno zaveso pa 9.

RUDNIKI V BOLIVIJI DRŽAVNA LAST

Bolivijska vlada je zaplenila rudnike trem velikim družbam in se je odločila, da bo plačevala odpravnino v obliki 1 odst. prodanega kositra in volframa. Do zdaj so prejele te tri družbe skoraj 6 milijonov dolarjev odpravnine. Za enak postopek tudi v bodoče se je izkazala pripravljena samo ena družba, dočim se ostali dve še pogajata z vlado.

100.000 HIŠ NA MESEC — V AMERIKI

Z ozirom na hitrost v gradnji hiš morejo po statistiki sklepati, da bodo od meseca marca naprej v ZDA zgradili več kakor 100.000 hiš na mesec. Že v zimskem, za gradnje neprimernem času so dosegli 90.000

gradenj na mesec. Izredna agilnost pri zidanju hiš da sklepati, da bodo letos znatno prekoračili število v načrtih predvidenih 1,3 milijona hiš v tem letu. (AND)

V PETIH LETIH TRGOVSKE LADJE NA ATOMSKI POGON

Seveda to obetajo v — Ameriki. Pravijo, da so možnosti atomskega pogona na ladjah zelo velike in ne bo delalo posebnih težav urediti pogon ladij na atomsko energijo. Če bo zaradi te ugodnosti potovanje po morju kaj cenejše in pristojbine za pošiljke manjše, poročilo ne pove.

NOVE RIBIŠKE LADJE ZA KOREJO

Na Južni Koreji so spustili v morje pet novih ribiških ladij po 13 ton, za katerih gradnjo je prispeval polovico izdatkov kreditni fond Združenih narodov. Tako skušajo pomagati Korejcem, da si zgradijo spet svoje brodoge za obrežno ribolovstvo.

AVSTRIJA IN MOTORNA KOLESKA

Največ dvokolesnih motornih vozil glede na število prebivalcev imajo na Švedskem, kjer pride na 24 ljudi eno motorno kolo. Ugotovili so, da je na drugem mestu Švica, kjer se mora 27 oseb zadovoljiti z enim motornim kolesom, v Zapadni Nemčiji pa že 28. Na četrtem mestu pa je Avstrija z enim motornim kolesom na 34 oseb.

Največ avtomobilov na svetu imajo pač Združene države Sev. Amerike, relativno s številom prebivalcev pa vodita Kanada in Švedska. (AND)

NORDSTERN

splošna zavarovalnica
A. G.

Ravnateljstvo za Koroško in Vzhodno Tirolsko se je s 1. marcem 1955 preselilo v svoje prostore v

Celovec-Klagenfurt

Bahnhofstrasse 38b/II., tel. 45-31

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

Nedelja 6. 3.: 7.20 Duhovni nagovor. 7.25 S pesmi pozdravljamo in voščimo. — Ponedeljek 7. 3.: 13.55 Poročila in objave. Za našo vas. 18.45 Koroške narodne. — Torek 8. 3.: 13.55 Poročila in objave. Zdravniški vedež. Sem šel, sem šel čez gmajnico... (glasbena oddaja). — Sreda 9. 3.: 13.55 Poročila in objave. Ušnejša ja ni... (poje centralni zbor SPZ p. v. P. Kernjaka). 18.45 Za ženo in družino. — Četrtek 10. 3.: 13.55 Poročila in objave. Razvojne črte slovenske proze. (XII. poglavje). Literarna oddaja. — Petek 11. 3.: 13.55 Poročila in objave. Trdi orehi. (Zanke in uganke za našo mladino). 18.45 Za veselo ljudi. — Sobota 12. 3.: 19.00 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

PRAKTIČNI VŽIGALNIK

V Chicagu je izdelala neka tovarna praktične vžigalnice, ki gorijo, čim je odprto pokrivalce in pride steno na zrak. Skrivnost je 5 cm dolga cevka z neko kemično spojino, ki takoj zagori, ko pride v dotik s kisikom.

Špecialna tvrdka strojev za moderno predelavo lesa, stroji vsake vrste kakor stranski poljarmeriki (Seitengatter), motorje i. t. d. dobite pri domači tvrdki

Anton Angela

Celovec-Klagenfurt, St. Ruprechtstr. 8

Oglejte si pred nakupom novega PKW avto-voza

„ŠKODA 1200“

to je najboljši voz.

Zastopstvo in zaloga za Koroško in Ostirol.

Avtodelavnice:

KARL JOWEINIG

CELOVEC - KLAGENFURT, Südbahngürtel 38 nasproti glavnemu kolodvoru. — Telefon 44-31.

DAMSKE PLaSČE

MOSKE OBLEKE

najboljše kvalitete in kljub temu poceni pri

Pleikner OHG.

BELJAK, HAUPTPLATZ NR. 2

O kmečkem delu

Dandanes svet veliko govori in piše o delu, pa malokdaj so ljudje tako neradi delali, posebno na kmetih, kot dandanes.

Vprašati se moramo, ali je delo na kmetih res tako malo vredno in neprijetno, da se ga dosti ljudi izogiba in gredo mnogi rajši z dežele v mesto.

Spoštovati moramo sicer vsakega delavca, naj dela kjerkoli; vsi smo drug drugemu potrebni in drug od drugega odvisni, ker vsi skupaj smo šele celota človeške družbe. Ne smemo pa pozabiti, da kmečki stan v tej celoti ne zavzema zadnjega mesta.

Poglejmo si enkrat kmečko delo od bliže in videli bomo, da noben poklic ni tako blizu Bogu kot ravno kmečki in kmet je tisti, ki sme sodelovati z Očetom vsega stvarstva, kmet polaga seme v zemljo, ki ima od svojega Stvarnika kalivo moč v sebi, da vzklji in rodi sadove. Zavedati se moramo, da s tem kmečki delavec opravlja najproduktivnejše delo in tako oskrbuje vse človeštvo z vsakdanjim kruhom.

Sv. pismo pa pravi, da človek ne živi samo od kruha, ampak tudi od vsake besede, ki pride iz ust božjih. Tukaj se moramo vprašati, kako naj opravljamo naše težko in naporno delo, da nam ne bo samo v materialno korist, ampak da bo služilo tudi višjim idealom.

Pri pomanjkanju delovnih moči na deželi so tisti ljudje, ki imajo še veselje do kmečkega dela, dostikrat tako zaposleni, da nimajo časa misliti na kaj drugega in večkrat se zgodi, da zaradi utrujenosti zanemarjajo vsakdanjo molitev. Zato je potrebno, da vsa naša dela vsak dan izročimo in posvetimo Vsemogočnemu in da vemo, če pridno delamo, da s tem izpolnjujemo le svojo dolžnost in Njegovo voljo, ki je zapisana tudi v sv. pismu: da naj si vsak človek z rednim delom služi svoj kruh. Ta izrek sv. pisma naj nam bo v spodbudo, da bomo tudi nižja in naporna dela opravljali radi in z veseljem. Delati tudi ne smemo samo iz dobičkaželjnosti, ampak iz ljubezni do Boga in do svojega bližnjega, kateremu smo tudi dolžni v silji nuditi svojo pomoč.

Še nekaj je, kar kmečkemu delavcu in njegov stan posebno odlikuje. Kmet je tisti, ki obdela z svojimi žulji njivo, vseje in požanje pšenico; ta da moko, in iz te pečejo hostije, katere nam — posvečene — mašnik deli kot kruh večnega življenja.

Če vse to premislimo in upoštevamo, bomo imeli gotovo več veselja in spoštovanja do kmečkega dela in tako nam tudi plačilo ne bo izostalo.

Za zgled naj nam služi sledeča zgodbica: Neki samostanski brat je ležal na smrtni postelji; bil je po poklicu krojač. Ko je čutil, da bo moral umreti, je zaprosil svoje soproto, naj mu prinesejo ključ, s katerim si bo odprl nebeška vrata. Prinesli so mu brevir, iz katerega je vsak dan molil, a ga je odklonil; prinesli so mu rožni venec, pa tudi tega je odklonil; prinesli so mu šivanko, s katero je vse svoje življenje pridno delal. To je z veseljem sprejel in rekel, da je to njegov ključ, s katerim si bo odklenil nebeška vrata.

Tako bo tudi nam naše kmečko poklicno delo, če ga bomo vestno opravljali, ključ do nebeškega kraljestva.

A. R., Kmetijsko-gospod. tečaj v Tinjah

LJUDJE BREZ KLOBUKA

Kitajska pripovedka

Sončni cesar Tsin-Tsin se je sprehajal po svojem krasnem vrtu. Naenkrat se je nebo stemnilo in vtila se je huda ploha, da je Njegovo Veličanstvo komaj odneslo suho kožo.

„Ubogi ljudje, ki hodijo v takem vremenu okrog brez klobuka“, si je mislil cesar. Takoj je poklical prvega ministra.

„V teku dopoldneva mi sporočite, koliko ljudi v mojem cesarstvu nima klobuka.“

„Takoj, Veličanstvo.“ In minister je jadrno zapustil dvorano.

„Njegovo Veličanstvo bi rado vedelo, koliko ljudi hodi okrog v njegovem cesarstvu brez klobuka,“ je rekel prvi minister šefu policije. „Do enajste ure mi prinesite seznam oseb, ki nimajo klobuka“, mu je še naročil, nato ga je milostno odpustil.

Šef policije pa je sklical k sebi vse poveljnike mestnih četrti in jim povedal ukaz prvega ministra. „Do desete ure mi prinesite seznam!“

Poveljniki so se razkropili in dali polo-

Pust v dvorani farnega doma v Selah

Namen prosvetnega društva je člane izobraževati in kulturno dvigati, a jim tudi nuditi poštenega razvedrila. Ker je pust čas zabave in razveseljevanja, je naše društvo ravno na pustno nedeljo in torek pripravilo udeležencem prireditve prijetne urice z igro „Divji in nedeljski lovci“. V igri je posebno ugajal predsednik Čevhov Albin v vlogi pretkanega divjega lovca Laskarja. V domačem narečju je take drobil, da se mu je vse smejalo. Med igro je nastopil pevski zbor in lepo zapel dve umetni in dve narodni pesmi.

Po igri se je razvila ob pogrnenih mizah v ožjem krogu prijetna družabna zabava društvnikov. Zbran je bil cvet farne mladine. Vsakdo je mogel vreči trnek v „morje“ in je ujel večjo ali manjšo „ribo“ v obliki primernega dobitka. Ako te je kdo

ovadil orožniku, te je ta na podlagi pismene zaporne odredbe zaprl v „zapor“, iz katerega te je pa kmalu kdo rešil s plačilom odkupnine. Dekletom so fantje darovali rdeča srca in marsikatera si je na tihem želela, da bi z največjim številom src bila proglašena za kraljico.

Od časa do časa pa se je razgrnila zavesa in igralci so s šaljivimi prizori „Čeber“, „Student na poti v paradiz“, „Paštete“, „Piskrovez“ vzbujali viharje smeha. Dobri priziki, gdec s harmoniko in vesele popevke so splošno veselo razpoloženje ohranili na višini. Zunaj je snežilo, a vsi so domov grede gazili sneg brez nevolje, ker jim je prijetni večer še donel v ušesih.

Igro in vse prizore so igralci ponovili na pustni torek zvečer za bližnje okoličane.

Pustna prireditev v Celovcu

ZAHVALA

Na članek v številki 8 „Našega tednika“, ki je izšel pod gornjim naslovom, se piscu prav lepo zahvaljujem za pozornost in pohvalo, ki jo je po meni posvetil igralski družini. Kot predsedniku „Slovenskega kulturnega društva“ v Celovcu pa mi je sveta dolžnost, da se tudi jaz po časopisu zahvalim svojim sodelavcem in to v prvi vrsti tajniku Kršč. kulturne zveze g. Albertu Sadjaku, ki je obenem tajnik celovškega kulturnega društva in ki poleg svojega že itak preobloženega dela skrbi, da je vse najlepše urejeno, tudi zadeve, ki ne spadajo v njegov uredniški delokrog. Z veseljem vse opravj v zavesti, da gre za skupnost, katera nam je dandanes potrebna, in za napredek našega kulturnega življenja. Prav lepa hvala!

ŠE ENKRAT:

Šmihelski pevski zbor v Št. Primožu v Podjuni

Kar se zgodi pri nas važnega, se zapiše v vaško kroniko in postane naša zgodovina. Vsakokrat, kadar zapišemo kaj novega in preden preidemo na drugo stran kronike, se ozremo na zadnji zapisek. Tako tudi danes na tistega z dne 30. januarja, ko je naša naše povabilo obiskal in priredil pevski koncert pevski zbor iz Šmihela pri Pliberku, kateri je znan kot najboljši koroški pevski zbor in o katerem ste na tem mestu že brali kritiko enega izmed 500 kritikov, ki so prisostvovali pevskemu koncertu. Najprej se hočemo Šmihelčanom za obisk najpristrčneje zahvaliti in jih takoj spet prositi, da nas s svojo umetnostjo kmalu spet obiščejo!

Sedaj pa naj bo še nam ostalim 499-tim dovoljeno o tem koncertu malo pokritizirati, kajti kritika je vsakomur dovoljena. Navadno je pri kritikah tako, da so vsi, posamezen kritik in publika, ki tudi sme kri-

la! Ne smem pa pozabiti tudi našega g. Slavca Grilca, ki ni nastopil le na odru kot dober igralec, ampak nam je zapel deloma sam s kitaro, deloma pa z gđ. Traudi Kuhar res nekaj krasnih pesmi. Prav lepa hvala za ves humor, katerega si doprinesel k naši lepi pustni prireditvi in ga nam še boš stresel iz rokava.

Topla zahvala gre tudi gđ. Medi Klemenčič, ki nas je zaradi bolezni ene igralko v zadnjih treh dneh rešila iz zagate in izpolnila vrzel, ki je nastala. Nadalje vsem igralcem in vsakomur, ki je na kakršen koli način doprinesel k olepšanju kulturne prireditve in prijetnosti veselega večera, najlepša zahvala.

Karel Rojsek, l. r.
predsednik.

tizirati, povsem bolj enakih misli. Pri nas pa je le ravno nasprotno. Vsa publika ni našla na zboru niti madeža. Da pa je en človek drugače slišal, to je že mogoče, saj ima svoja ušesa.

Da bi nam bil koncert predolg — kaj mislite? To skoraj ne verjamemo in že iz tega vidika ne bo držalo, ker imamo itak redkokdaj priložnost slišati lepo slovensko pesem. Marsikdo je rekel: „Več bi jih nam še zapeli!“ Pa ja menda nismo v celovškem ali v ljubljanskem gledališču, kjer ima gospoda umetnosti odmerjeni le kratki dve urici, ker je je že dostikrat sita?

To, kar smo povedali v gornjih vrsticah je čisto naše odkrito mnenje. Zato šmihelskemu zboru in njegovemu pevovodju Mihi Sadjaku najpristrčneje čestitamo in bi želeli, da bi se čim večkrat pokazal v javnosti. Kar pogumno naprej!

Čez sedem let ose prav pride

Hlapec Martin ni rad jedel fižola, a nadvse pri srcu so mu bile ribe. Ker je pri kmetih navada, da je ob gotovih dneh fižol, je Miha že vnaprej vedel, kdaj ne sme iti k mizi. Gospodarja je to silno jezilo, pa je nekega dne, ko je bil zopet fižol, šel sam po hlapca.

„He, Martin! Pojdi jest, danes imamo po dolgem času zopet ribe.“ Martin si tega ni dal dvakrat reči. Kot bi trenil, je bil v hiši. Ko pa je videl, da je na mizi samo fižol, se je namrdnil in rekel: „Kar sami ga jejte, jaz ga že ne bom.“ To je bilo gospodarju preveč. Trdo je stopil pred Martina in rekel: „Če takoj ne rečeš, da so to ribe, ti dam poselsko knjižico in lahko greš, kamor hočeš.“

Milo se je storilo Martinu; dolgo je bil pri hiši in vsi običaji so mu bili že poznani, pa naj gre proč zaradi tega fižola? In vrhu vsega še sedaj na zimo. Zalostno je pogledal na skledo in rekel: „So že ribe,

MLADINA PIŠE:

VIGRED

V peči še živahno prasketa ogenj in napravlja sobo tako domačo. Nenadoma me prešine kakor iskra veselje, ko opazim, da primula že razvija popke. O ti cvetka mala, ki si tako radodarno krasila mojo mizo vse puste zimske dni! Kaj si se zmotila? Saj vendar še ni pomlad! — Zalijem asparagus; ne vem zakaj je ta siromacek vedno tako zjejen. A glej, tudi on se že prebuja. Na več mestih silijo nežni poganjki in zvedavo kukajo proti oknom. Zdi se mi, da rastejo živahno, samo da bi meni napravili veselje. Ah ti mladostna domišljavost...! Okrog srca mi postaja čudno toplo. Čelo je razgredo. Solza veselja se zaškri v očesu. — Moji dnevi se izgublajo v delu in skrbeh, malo časa je za sentimentalnosti. Sedaj pa, o Bog, od kje to mamljivo čustvo? Ugasnem luč in odprem okno. Na obzoru že medlo svetli mladi mesec. Med drevjem na vrtu nekaj sušiti. O ti moji sladki prijateljčki, kaj še niste šli spat? Saj že luna sveti. Eden celo prileti k meni na okno. Prav nič se me ne boji. Čemu tudi, saj sem jim vso zimo drobila kruhka, tem mojim hvaležnim malčkom?

Ne morem iti spat. Najrajši bi šla na sprehod. Toda saj je še zima, poti so blatne. A vendar je tako toplo! Odidem iz sobe in postanem na pragu hiše. Kako lepo in pokojno je zunaj! Preko vrta zaveje pokojni vetrič in mi mehko poboža čelo. Nikar veter, nikar saj je še sneg. Ne smem še buditi Vesne. Toda vetrček šepeče dalje tako mamljivo in vabeče. Napotim se skozi vrt. Kdo je poslal ta vetrič, da mi prinese pozdrav iz daljne dežele, kjer vlada večna pomlad, ter mi pošepeče, da ni on nikdar nehal misliti name...?

Veter, ponesi tudi mojo misel tja, kamor rada potuje, kljub velikanski daljavi! — Srce glasno utripa: „Vrni se, vrni se...“ O toppla milina, a pod nogami škriplje sneg.

Toda, ali je tako važno gledati v kalendar, kdaj bo pomlad? Ne, pomlad je takrat, kadar jo začutiš v srcu, ki postane nemirno in zahrepano po nečem neznanem. Kdo bi ujel tisto silo v sebi, ki te vleče in vabi naprej in naprej, da bi drvel preko poljan in gozdov ter tako umiril vihar v duši?

Pred utico obstanem. „Mačice!“ vzklikne moje srce skoraj na glas. V luninem svitu je opaziti na vejicah srebrne poganjke, ki jih je privabilo na dan blago februarso sonce. Hitro odlomim nekaj vejic in jih ljubeče stisnem k sebi. Čudovit mir me zajame.

Prve mačice! — upodobljena pomlad. S seboj vas ponesem in dala vam bom lep prostorček v svojem domu.

Moja duša je pomirjena, ko držim v rokah ta čudovit izraz prirode, ki me bo spominjal vse ure, da dnevi rajskega veselja in pestrih doživetij niso več daleč. K. K.

POSTENOST

Popotnik je našel na cesti polno denarnico. V bližnji vasi jo odda županu, da pozive za lastnika. „Norec neumni,“ mu reče župan, „zakaj pa nisi denarja obdržal? Ali ga nič ne potrebuješ? Pa še tako raztrgan si. Kdo pa kaj ve, kje si dobil denar?“

Popotnik ga začudeno pogleda, nato pa reče: „Vi tako mislite, jaz pa drugače. Če ne bi bilo Boga, ki me vidi, in vesti, ki me sodi, pa bi si prav rad pridržal denar, ker sem ga res tudi potreben, tako ga pa nočem in tudi od vas zahtevam, da ga izročite lastniku. Sicer pa vedite, da krivično blago ne tekne.“

pa malo majhne so.“ Martin je ostal pri hiši.

Prišla je pomlad in za njo poletje. Pšenica je dozorevala, žanjice so jo požele in Martin jo je na visoko naloženih vozovih vozil domov. Gospodar je bil doma in delal prostor za nove vozove. Naenkrat začne Martin kričati in klicati gospodarja na pomoč, češ naj pride hitro z vilami, da prežene medveda, ki si na strehi greje šape. Gospodar je res priteknel, a ko je pogledal na streho, je videl le domačega mačka, ki si je zadovoljno lizal tace. Gospodar je bil zelo jezen, ker ga je Martin potegnil. Martinu pa še ni bilo dovolj. Stopi pred gospodarja in reče: „Če ne rečete, da je na strehi res medved, grem takoj od hiše.“

Gospodar se je ozrl na pšenico in na polja, ki so klicala po delavcih: „Sredi poletja vendar ne smem izgubiti tako marljivega delavca.“ Požrl je jezo in rekel počasi: „Medved je že, samo bolj majhen!“

P * I * S * A * N * O * B * R * A * N * J * E

F. S. Finžgar:

Napad na žrebeta

Govorica o volkovih se je hitro razširila po vseh okoliških vaseh. Ljudje so živino, zlasti drobnico, še pred mrakom zganjali v hleve in iz strahu pred volkovi skrbno zapirali vrata — hlevna in hišna. Gospodarji, ki so bili iz naše vasi že odgnali kobile z žrebeti na pašo v najbližjo planino, so ugrabili. Nekateri so se bali za konje in žrebete, drugi so trdili svojo, da se volk konj boji. Zal jim je bilo sočne trave murave krog koč in hlevov. Te trave goveja živina ni marala, konjem je bila pa slaščica. Zato so kobile pustili na planini.

Ni še dobro pretekel teden, ko se opoldne oglašajo na vasi znani zvonec Rožičeve kobile. Ni bila sama. Za njo so se zvrstile še štiri kobile z žrebeti. Zvonec je privabil gospodarje na vas.

„Kaj te je zmedlo, da si že prignal domov?“ so kmetje tiščali v konjarja, ki je zadnji priropotal v coklah na vas. Kobile so se vse obrnile h koritu, da se odžejajo. Konjar je polno vrečo postavil predse na tla in nekam jezno odgovoril:

„Kaj bi me zmedlo? Ne jezikajte, dokler vam ne povem.“

Lastniki kobil so konjarja radovedno obstopili. Konjar Drejc je bil prileten mož, vedno več v gozdu kot doma.

„Žrebeta sem vam rešil pred volkovi,“ je Drejc skoraj zarežal v gospodarje. Ti so oarmeli in tesneje pritisnili k njemu.

„Tak brž povej!“ so mu vsi hkrati rekli, a se tudi vsi ozrli po kobilah in žrebetih, ki so se ocejali pri vodi. Nobene glave ni manjkalo.

„Vse vam razodenem, majčkeno strpite.“ Konjar je sedel na vrečo pred sabo in se opravičil: „Zaresno sem truden; bolj od strahu kakor od hoje.“

Nato je začel.

TIHOŽITJE

Sredj tedna

se oklene zimska samota —
kot beračica bedna —
mene in sili globoko vame...
S snežinkami pogledi k tlom beže;
belina, čist angel, pobota
v pokoju tajinstvenem svet in srcé.
Postal z vsem sem sirota!

Zazdi se mi:

Edino, kar še živi,
kar nevidno, neslišno klije,
je moje srce, ki tvegajoči sedanjosti
slovó veselo, vsakemu hipu, bije...

Valentin Polanšek

„Ravno sem podkuril v koči, da si za večerjo skuham žgancev. Potem pogledam skozi vrata koč po konjih. Stara Rožičeva kobilica se ni pasla. Stala je sredi konj in vlekla sapo skozi nos, da so ji nozdri plale. Kaj le voha? sem si mislil. „Prama, Prama, kaj vohlaš? Ali preizkušaš veter, če bo jutri še lepo?“ Prama, ki se je na vsak moj klic vselej obrnila k meni, se to pot ni ozrla.“

Še je vohljala. Zdajci nekam čudno zahrza. Vse kobile dvignejo glave in jo pogledajo. Prama zahrza glasneje. Tedaj se zberó vse kobile z žrebeti krog nje. Prama hrza še in še. Kobile so jo umele, jaz pa nič. Povabila jih je za sabo na tisto okroglo ravnino, saj veste, na desno plat od koč. Tam so se ustopile naokrog, potisnile žrebete v sredo in vse z dvignjenimi vratovi vohljale po zraku. „Volka vohajo,“ me je prešinilo. Toliko da sem segel na tnaló po tam zasajeno sekiro, se je oglašilo: Tulba, divje zavijanje, lajež! Sveti Štefan, ki si za konje, pomagaj! Toliko sem še vzdihnil, ko sta že dva volka skočila iz gošče. Nič me ni sram povedati, da sem ves drgetal.“

„Od strahu,“ je nekdo znil na glas.

„Seveda od strahu. Pa se nisem bal zase, saj sem z eno roko držal za kljuko na vratih v koč, z drugo pa sekiro. Za žrebetke sem se bal, da veš. Za prvima dvema volkovoma, ki sta tik gozda za hip obstala, jih je prutilo še pet. Potlej se je pa začelo. Živemu človeku ne privoščim, da bi to preživel, kar sem jaz. Skočil sem v koč in zarinil

Volkmann-Leander:

ČARODEJNE ORGLE

Pred dolgimi, dolgimi leti je živel zelo mlad, spreten izdelovatelj orgel, ki je zgradil že mnogo orgel in vedno so bile zadnje boljše kakor prejšnje. Slednjič je izdelal orgle, ki so bile tako umetne, da so same od sebe začele igrati, če sta vstopila v cerkev ženin in nevesta, nad katerima je Bog imel svoje dopadenje.

Ko je tudi te orgle dokončal, si je ogledal dekleta v deželi, si izbral najskromnejšo in najlepšo in dal vse pripraviti za svojo poroko. — Ko pa je stopil s svojo nevesto pod cerkvene oboke — prijatelji in sorodniki so mu sledili v dolgi vrsti, vsak s šopkom v roki ali v gumbnici — se je napolnilo njegovo srce s ponosom in častihlepjem. Ni mislil ne na svojo nevesto ne na Boga, ampak samo na to, kakšen spreten mojster je, ki mu nihče ne more biti kos; kako bodo vsi ljudje strmeli in ga občudovali, ko začno orgle same od sebe igrati!

resnega obraza.

„Ali vidite, mr. Markitall, da je Templemore lahko resen?“ je opomnil kapitan.

„Vse sem že poizkusil, da bi ga napravil resnega; vendar bi rad vprašal mr. Templemore, kaj misli reči s tem, ko pravi, „ako jo zasluži?“ Ali misli s tem reči, da sem ga kdaj kaznoval po krivem?“

„Da,“ je odgovoril deček drzno; „v petih primerih izmed šestih moram iti na jambor za nič — in to je vzrok, da mi ni prav nič do tega.“

„Za nič? Ali ni smejanje nič?“

„Jaz izpolnujem svoje dolžnosti, kolikor le morem; vedno takoj slušam vaša povelja, vse poizkušam storiti, kar le morem, da bi vam ustregel — toda vedno me le kaznujete.“

„Da, zaradi smejanja in pa, kar je še huje, ker ste vzrok, da se smejejo mornarji vse ladje.“

„Ti delajo in izvršujejo povelja prav tako kakor sicer po navadi, akoravno se smejejo — in mislim, da delajo še mnogo bolje, ko so veseli.“

„Prosim vas, s kakšno pravico pa smete vi misliti?“ je odgovoril prvi poročnik v veliki jezi. „Kapitan Plumbton, ker ta mladi gospod misli, da ravna prav, ko se vtika, kadar pazim na red in disciplino, vas prošim, da bi se prepričali, kako bo vplivalo nanj, ako ga kaznujete vi.“

„Mr. Templemore,“ je dejal kapitan, „predvsem ste nekoliko presvobodni v svo-

vrata. Skozi okno sem gledal napad. Volkovi so se zaleteli v kobile. Tedaj so se zabliskale podkve. Kobile so sekale ko nore po volkovih in jih odbijale. Prav droben volčič se je zmuznil med kobilami. Dišala so mu žrebeta. Korenova kobilica je šavnila z zobmi po njem, ga zgrabila za vrat in ga vrgla kvišku, kar čez žrebeta. Tam ga je ena — ne vem ravno čigava — pomendrala s prednjimi kopiti, da se je iztegnil. Dobili so jih pa po odprtih gobcih menda vsi. Sedaj je odletel po tleh ta, potlej oni. Nekaj jih je stisnilo repe in so se umaknili tuleč v gozd. Bržkone z na pol ubitimi buticami. Ko so še zadnji štirje ponovili naskok in je bil vsak pobožan s podkvi, so z grdim laježem še ti pobegnili. Kobile pa sklenjenega kroga niso pretrgale. Stale so tako dolgo, da jih je obsvetila luna. Ker sem od starih pastirjev slišal, da se volk ognja boji, sem previdno stopil iz koč in zažgal pred njo kup nabrane hoste. Tudi kobile so bile vesele ognja. Hvaležno so mi zahrzale in se potem zvrstile vsaka s svojim žrebetkom v prazen hlev. Jaz sem prijel sekiro, skočil za njimi in zarinil hlevna vrata.“

„Presneto so se ti tresle hlače, kaj?“

Drejc ni nič odgovoril. Vstal je, potegnul iz vreče ubitega volčiča in ga vrgel gobezdaču pred noge.

„Na, zamaši si z njim svoje grde čeljusti. Da ne porečete, da sem lagal. Ta je za pričo.“

Vsi so vzkliknili od veselja in soglasno rekli: „Drejc, vsak po goldinarju ti dodamo za pašo. Dobro si jo izvozil, ko si prignal konje vse rešene domov.“

„Lepo zahvaljeni za goldinarje. Sedaj naj me pa kdo še na kosilo povabi. Saj včeraj še večerjal nič nisem.“

POD SNEGOM

Moja cvetka spi pod snegom,
z belim prtom je odeta
tam za bregom.

Drevje se pod ivjem sklanja
ter ji bele vence spleta
sredi spanja.

Le spočij si, drobna cvetka!
Spet bo na stečaj odprta
tesna kletka.

Vigred te bo presadila
na gredico sredi vrta,
brž ko boš iz tal priklila.

Limbarski

večje je bilo njegovo hrepenenje in tem večji je bil njegov strah, če bo ona pač še tako dobra in prijazna z njim kakor takrat, ko je bila še njegova nevesta. Slednjič je zagledal stolpe rodnega mesta, ki so se v daljavi bleščali v soncu. In začel je teči, kolikor je mogel, da so ljudje za njim zmajevali z glavami in govorili: „Ali je ponorel ali pa je kaj ukradel.“

Ko pa je prekorščil mestna vrata, ga sreča dolg mrtvaški sprevod; za krsto je šlo mnogo ljudi, ki so jokali.

„Koga pokopavate tu, dobri ljudje, da tako plakate?“

„To je lepa gospa orgelskega mojstra, ki jo je hudobni mož zapustil. Nam vsem je toliko dobrega in ljubelega storila, da jo hočemo pokopati v cerkvi.“

Na te besede ni odgovoril niti besedice; z globoko sklonjeno glavo je korakal ob krsti in jo pomagal nositi. Nihče ga ni spoznal. Ker so ga pa slišali neprestano vzdihovati in jokati, ga ni nihče motil, misleč, da je eden izmed mnogih revežev, katerim je rajnica v življenju izkazala dobroto.

Sprevod je prišel do cerkve. In ko so nosilci prekorščili cerkveni prag, so začele orgle same od sebe igrati tako nebeško, kakor še nihče ni slišal. Položili so krsto pred oltar. Izdelovalec orgel se je skušen naslonil na stebel poleg krste in prisluškoval zvokom, ki so vedno močneje naraščali, da se je vsa cerkev tresla v svojih temeljih. Oči so se mu zaprle, kajti bil je truden od dolgega pota; toda njegovo srce je bilo veselo, ker je vedel, da mu je Bog odpustil. In ko je zadnji orgelski zvok izzvenel, se je zgrudil mrtev na kamniti tlak.

Tedaj so ljudje dvignili mrtvo truplo, odprli krsto in ga položili k nevesti, ker so spoznali, kdo je. In ko so krsto zopet zaprli, so začele orgle še enkrat popolnoma tiho igrati. Nato pa so utihnile in odslej niso nikdar več same od sebe igrale.

Ladja morskega roparja

Prevod iz angleščine

(6. nadaljevanje)

„Vedno se smejem, kadar se kdo spotakne in pade,“ je odgovoril dečko „ne morem pomagati.“

„Tedaj mislim, bi se tudi smejali, ako bi videli mene na tleh?“ je vprašal kapitan.

„O!“ je dejal deček, ki se ni mogel več premagovati, „to je gotovo, od smeha bi počil — mislim si, da vas sedaj vidim v tem položaju.“

„Ali res? Jako me pa veseli, da to ni resnica; bojim se pa, mladi gospod, da ste sami sebi dokazali svoj prestop.“

„Da, svoje smejanje, ako je smejanje prestop; toda v vojaških postavah ni nikjer zapisano kaj takega.“

„Ne, toda premajhno spoštovanje je. Smejete se, kadar greste na vrh jambora.“

„Toda izvršim povelje takoj — ali ne, mr. Markitall?“

„Da, izvršite povelje; toda vaše smejanje je priča, da se prav nič ne bojite kazni.“

„Prav nič več. Polovico svojega časa prebijem vrhu jambora in sedaj sem že vajen tega.“

„Vendar, mr. Templemore, ali ne čutite, da je kazen sramotna?“ je strogo vprašal kapitan.

„Da, ako bi čutil, da sem jo zaslužil, bi gotovo čutil. Ne bi se smejal, ako bi me vi poslali vrh jambora“, je odgovoril deček

jem govoru in drugič, prevelik prijatelj ste smehu. Mr. Templemore, vsaka stvar ob svojem času — bodite veseli ob svojem, bodite resni ob svojem času. Tukaj na krovu pa ni prostora za šale.“

„In tudi pri ograji ne?“ je šaljivo opomnil deček.

„Ne, prav pravite, tudi tam ne, toda lahko se smejete na zadnjem delu ladje in spodaj med tovariši.“

„Ne, ne smemo se; mr. Markitall vedno pošilja k nam koga, ako nas sliši, da se smejemo.“

„Zaradi tega, mr. Templemore, ker se vedno smejete.“

„Mislim, da se; in ako je to napaka, mi je zelo žal, da vam ne uganjam, vendar vas s tem ne zaničujem. Smejem se v spanju — smejem se, kadar se zbudim — smejem se, ko sije sonce — vedno se čutim srečnega; dasi me za kazen vedno pošljete na vrh jambora, mr. Markitall, se vendarle ne bom smejal, temveč bom žalosten, ako se vam pripeti nesreča.“

„Nadejam se, da bo tako, dečko — v resnici upam, mr. Markitall,“ je rekel kapitan.

„Dobro,“ je odgovoril prvi poročnik, „ker mr. Templemore priznava svojo napako, kakor se vidi, odstopam od pritožbe — prosim ga samo, da se ne bo več smejal.“

„Sedaj ste čuli, kaj pravi prvi poročnik. Prav umestno je in želim, da ne čujem nobene pritožbe več. Mr. Markitall, sporoči-

te mi, kadar bo popravljena vrv onega sprednjega jadra — rad bi ga dal še v tej noči razviti.“

Markitall je odšel, da pozve glede te stvari.

„In, Edvard,“ je dejal kapitan Plumbton, kakor hitro ju poročnik ni mogel več slišati, „v tej stvari bi ti rad povedal še marsikaj, toda sedaj ne utegnem. Pojdi torej in obeduji z menoj — toda vedi, pri moji mizi se je dovoljeno le zmerno smejati.“

Deček se je dotaknil svojega klobuka ter odšel srečnega in zadovoljnega obraza.

Takega značaja je bil Edvard Templemore, ki so ga tako čudežno rešili iz ostanikov „Cirkasijana“. Bil je v resnici živa šala, veselje in prijaznost proti drugim; bil je prijazen celo proti prvemu poročniku, ki ga je zasledoval zaradi njegove naklonjenosti do smeha. S tem pa ni rečeno, da je storil dečko vedno prav, kadar se je smejal, ali da prvi poročnik ni ravnal prav, ko je poizkušal ustaviti njegovo smejanje. Kakor je rekel kapitan: Vsaka stvar ob svojem času; vendar se Edvard ni vedno smejal o pravem času. To pa je izviralo iz njegove navade in mogel ni drugače. Bil je vesel in radosten kakor jutro v maju; in tako je živel dalje, smejoč se pri vsaki stvari — vesel proti vsakomur — priljubljen skoro pri vsakem človeku — in njegov drzni, prosti in srečni značaj se ni uklonil pod nobeno težavo, pod nobenim naporom in pod nobeno izpremembo. (Dalje prihodnjic)

1x König
man versteht,
ein Begriff für Qualität

2x König
sich empfiehlt
mit Rezept und buntem Bild

3x König
ist das Motto
unsres frohen Mehlspeistote!

Tipna vrsta naše oddaje v ponedeljek,
7. marca 1955, ob 19,15: s'rova torta - ma-
kova torta, jabolčna torta - potresena tor-
ta, orehov zvitek - krhko pivico. Ugi-
bajte!

Mestna občina Velikovec izvršuje žalostno dolžnost s tem, da naznanja, da se je gospod

KLEPARSKI MOJSTER IN INSTALATER

Hans Rogy

NEKDANJI ŽUPAN, MESTNI SVETNIK

dolgoletni član občinskega zastopstva mesta Velikovec, lastnik prvega častnega prstana mesta Velikovec, namestnik komandanta deželne požarne brambe, komandant okrajne požarne brambe, pravtako častni član požarne brambe mesta Velikovec, predsednik predstavništva hranilnice mesta Velikovec, lastnik večjih odlikovanj

za vedno poslovil vsled tragične nesreče pri izvrševanju svojega poklica 1. marca 1955, v starosti 68 let.

Njegove zasluge za dobrobit mesta Velikovec in daljno okolico bodo ostale nepozabne.

Svečani pogreb se bo vršil v četrtek, dne 4. marca, ob 15. uri izpred mestnega urada Velikovec.

Svečana maša z adušnica bo naslednji dan ob 7. uri v mestni cerkvi.

Velikovec, dne 1. marca 1955.

Za zastopnika osebja:
SOMITSCH

Župan:
HOSP

Hladilne naprave pomagajo kmetom

OTVORITEV PRVE SKUPNE GLOBOKO-HLADILNE NAPRAVE V BISTRICI - PATERNIONU - VSE LETO SVEŽE MESO - KMET NI VEČ ODVIŠEN OD SUŠENJA MESA.

V Bistrici - Paternionu je bila dne 25. februarja t. l. predana prometu globoko-hladilna naprava, katera je skupna last interesentov tamakajšnje kmetijske zadruge in je prva te vrste v Avstriji.

V gospodinjstvu za prehrano na deželi mora gledati gospodinja, da ima za celo leto prehrano za družino in da zlasti meso ostane na zalogi za celo leto. Moderna tehnična hladilna naprava nudi to možnost. Pri nas v Avstriji je šele v povojih, v drugih deželah je ta naprava za hlajenje že dolgo v rabi. To hlajenje mesa ima to prednost, da ostane meso kot tudi mast vedno sveže ter uporabljivo.

Napravo v Bistrici - Paternionu je napravila tvrdka FRIGIDAIRE (bratje Tertsche iz Celovca, Alter Platz 10). Temelj so položili člani Poljedelske zadruge Bistrica - Paternion. Pobudo za to so dobili pri poučnem potovanju po južni Nemčiji, kjer so si ogledali te naprave. Prostornina 210 litrov s 54 celicami nudi posameznikom možnost, da je konzerviranje brezhibno. Temperatura je stalno 18 stopinj pod ničlo. Strojna naprava je najnovejša visokohladilna konstrukcija.

Pri otvoritvi so se zbrali ta dan lastniki celic ka-

kor tudi interesenti od blizu in daleč. Posebno je treba omeniti načelnika te zadruge g. Pirkerja, nadalje predsednika Kmetijske zbornice za Koroško ekonom. svetnika g. Hermana Gruberja, podpredsednika ekonom. svetnika g. Kaufmanna, dvor. svetnika g. dr. Staterja kakor tudi zastopnike Okrajne kmetijske zbornice iz Beljaka. Govornik se je zahvalil Deželni kmetijski zbornici kakor tudi Okrajni zbornici za podporo, da so mogli nabaviti to napravo. Ekonomski svetnik g. Gruber je v svojem govoru poudaril, da se je Kmetijska zbornica za Koroško vedno trudila za uresničitev načrta načelnika te zadruge g. Pirkerja. Naprava hladilnikov je vzela kmečki gospodinjji veliko skrb in jo tudi v delu razbremenila.

Dobro bi bilo, da bi se za te vrste hladilnih naprav pozanimali tudi slovenski kraji naše Koroške.

K stroškom cele naprave prispevajo posamezni člani približno 3000 šilingov. Možni so pa tudi dolgoročni krediti.

Drugo tako hladilno napravo pa so dali v promet pri Poljedelski zadrugi v Brežah (Friesach) in sicer v vasi Afritz pri Albinu Huberju (Pirker-hladilnice). Tam so pa udeleženi samo 4 interesenti. Navste nam da v vseh teh zadevah brezplačno tvrdka bratje TERTSCHE, Celovec - Klagenfurt, Alter Platz 10.

ORIGINAL

Frigidaire

ELEKTRIČNO AVTOMATIČNO HLAJENJE

HLADILNE OMARE

od 126 do 2200 litrov
Globoko-hladilne in brzohladilne naprave - Hladilne celice in veliki hladilni prostori - NAPRAVE ZA LED.

BRATJE WARCHALOWSKI
WIEN III., PETRUSGASSE 1-5

PRODAJA IN POSVETOVALNICA ZA KOROŠKO IN VZHODNO TIROLSKO
BRATJE TERTSCHE KLAGENFURT, ALTERPLATZ 10

Brez SCHLEPPE - piva bi žeja biva

Einen guten Milch-
kaffee? Wenn man ein-
mal weiß, wie gut er aus
Melanda schmeckt, dann
bleibt man schon dabei!
Eine Rolle kostet nur
mehr S 9,30, darum:

jetzt auch
täglich...

MELANDA
billiger

KAFFEEMITTEL MIT 37 1/2 % BOHNENKAFFEE

URADNE OBJAVE

ZVEZA SVETLEGA GOVEDA ZA KOROŠKO IN
ŠTAJERSKO
s p o r o č a :

69. razprodaja svetlega goveda v Št. Vidu ob Glini se vrši v petek, dne 11. marca 1955, v živinskem hlevu. - Začetek je ob 10. uri dopoldne.

Razprodaja bikov in krav. Vse živali nimajo reakcijske tuberkulozne bolezni in Bazillus Bang. Velika izbira! Ugodne nakupne možnosti!

Nemški

HOLDER-DIESEL-TRAKTOR

Vse **POLJEDELSKE STROJE,**
ŠTEDILNIKE, PEČI,
PRALNE STROJE

ugodna možnost nakupa!

HANS WERNIG

KMETIJSKI STROJI

KLAGENFURT, Paulitschgasse 13
Telefon 35-02

Preseljeno in otvoritveno naznanilo!

**DRUŠTVO ZA OHRANITEV DOMAČIH
SEG IN NAVAD**

„Kärntner Heimatwerk“

se je preselilo iz deželnega muzeja v svoje nove prostore „Ankerhaus“ v Celovcu, Herrengasse na vogalu Pfarrkirchgasse.
Telefon 47-53

Oglejte si našo razstavo!

KINO

**CELOVEC-KLAGENFURT
STADTTHEATER**

4. do 7. 3.: „Zwischen Pflicht und Liebe“

8. do 10. 3.: „So ein Affentheater“

PRECHTL

4. do 10. 3.: „Canaris“

DOBRLA VES

26. II. ob 20. uri in 27. II. ob 16. uri: „Mit 17 beginnt das Leben“ (ni za mladino)

VOLKSKINO

4. do 8. 3.: „Johannisfeuer... und ewig bleibt die Liebe“

9. do 10. 3.: „Die blonde Spionin“

PLIBERK

5. do 7. 3.: „Meines Vaters Pferde“

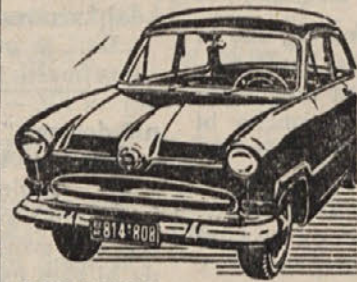
9. do 10. 3.: „Der verlorene Sohn“

Vsak teden nove pošiljke raznih avto-vozov samo Kā. Autozentrale **POTUZNİK**, Celovec - Klagenfurt, St.-Rupprechter Strasse.

NAPRODAJ

Zaga v Selah Srednji Kot (Zell-Mitterwinkel) poceni naprodaj. Peter Walder, Celovec, Türkigasse 1, tel. 52-70.

Poceni prodaja se nadaljuje
STOFFSCHWEMME, CELOVEC
Marktplatz

**DER NEUE
TAUNUS 15M**
55 PS - 125 km/h S 49 800

Autohaus Kaposi & Co.
Celovec, Villacher Straße 51

Ročno-pletilni stroji Knittax, Rapidex, Trikoex samo pri Ing. Senekowitsch, Klagenfurt, Alter Pl. 28

Naš specialist za očala je:
KARL SEKERKA
dobavitelj vseh bolniških blagajn.
Klagenfurt, St.-Rupprechter Str. 18

ZAHVALA

Najiskrenejša zahvala in Bog plačaj vsem, ki ste se tako mnogoštevilno, od blizu in daleč, udeležili pogreba moje matere,

Marije Stindl

ki je bila pokopana dne 31. januarja v Dobrli vasi.

Posebno se zahvaljujem mil. g. gen. vikarju Jožefu Kadrasu za pogrebno opravilo in tolažilne besede, mil. g. proštu Antonu Benetku za sočutne besede ob odprtem grobu. Iskren Bog plačaj mil. g. proštu in dekanu Alešu Zechnerju za vse, kar je dobrega storil mami in za oskrbo pogreba, gg. proštona Ninausu in Trabesingerju in vsem prečastitim sobratom. Zahvaljujem se pevskega zboroma, ki sta pela pred domačo hišo, v cerkvi in na pokopališču.

Blagopokojne mame se hočemo še naprej spominjati pri molitvi in pri sv. maši.

Brnca, 15. februarja 1955.

MAKSIMILIJAN STINDL,
žup. upravitelj

**DRUŠTVO ZA OHRANITEV DOMAČIH
SEG IN NAVAD**

Že dalj časa obstaja v Celovcu društvo za ohranitev domačih seg in navad (Kärntner Heimatwerk), katero je imelo do sedaj svoj sedež v deželnem muzeju v Celovcu. S prvim marcem pa se je omenjeno društvo preselilo v Herrengasse - vogal Pfarrkirchgasse. Zaradi tega je vodstvo omenjenega društva sklicalo v ponedeljek, dne 28. februarja 1955, v novi hiši tiskovno konferenco, katere so se udeležili zastopniki vseh celovških listov, zastopniki vlade in javnega življenja.

V svojem obširnem poročilu je dvorni svetnik dr. Rudan nakazal in opisal pomen te ustanove za narodno kulturo na Koroškem. Nato je deželni glavar Ferdinand Wedenig predal nove prostore javni uporabi. Ob koncu so si povabljeni gostje še ogledali res lepe prostore in delo v obliki narodnih noš in drugih domačih in kulturnih stvari.

Nemški linolej - Stragula dobra talna obloga,
CERNY, Celovec, Neuer Platz 8

sanitarne naprave, centralne kurjave, vodovodne napeljave
ANDLINGER, Celovec, Adlergasse, tel. 20-52. Strokovni nasveti in brezplačni proračuni. Dobave po tovarniških cenah. Električne 'rpalke Vse na zalogi

Vsakovrstno uro na obroke, tedensko

20,- šil.

pri

K. Friedrich

Klagenfurt, Lidmanskýg. 3

Espresso-i.gostilniške magnetofonske naprave od radio-svetovalca

OTTO GAGGL, Villach RATHAUS

Modroce, tapetirano pohištvo, dobro in poceni samo pri proizvajalcu **Johann Ortner, Beljak, Widmannsgasse 31** ter Ringmauerergasse